

Møteinnkalling

Utvalg: Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested: Teams
Dato: 12.02.2021
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 755 47981. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Det ettersendes tre saker på mandag:

- Prioritering av tiltaksmidler
- Preparering av treningsløyper for trekkhunder i Gåsvatnan landskapsvernområde
- Utkast til besøksstrategi Dypen (selve utkastet sendes på epost 5. februar)

Sekretariatet ønsker å orientere om:

- Prosjektplaner:
  - o Du ska itte trø i graset. Spede spira lyt få stå.
  - o Ikke fyr den gamle fur!
  - o Gran i Junkerdalsura
- Oppdrag – Skiløyper Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Arkiv-saksnr
ST 1/2021	Godkjenning av innkalling / protokoll	
ST 2/2021	Delegerte saker	
DS 1/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til begrenset bruk av snøskuter for kartlegging av samiske kulturminner 2021 - Knut og Toril Sivertsen	2019/148
DS 2/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til motorisert transport til Raudfjelldalskoia - Polarsirkelen turlag	2019/2295
DS 3/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til foreningshytta Midtistua - Bodø og Omegns Turistforening	2020/764
DS 4/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltfjellet landskapsvernområde - Gåsvatnan landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til foreningshytte - Saltdal jeger- og fiskerforening	2012/9011
DS 5/2021	Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon fra verneforskriften - Motorferdsel til egen hytte - Karl Christian Hals	2016/7439
DS 6/2021	Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon fra verneforskriften - Motorferdsel til egen hytte - Bård Hillestad	2016/5639
DS 7/2021	Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon fra verneforskrift - Motorferdsel til egen hytte - Guri Therese Halsan	2016/5810
DS 8/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til privat hytte - Torbjørn E Trondsen	2019/7189
DS 9/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Gåsvatnan landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til foreningshytte - Bjellåvasstua - Bodø og Omegns Turistforening	2016/7162
DS 10/2021	Gåsvatnan landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til Tverrbrennstua - Bodø og Omegns Turistforening (BOT)	2016/881
DS	Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen	2017/531

11/2021	naturreservat - Dispensasjon fra verneforskrift - Motorferdsel til egen hytte - John Inge Aadahl	
DS 12/2021	Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon fra verneforskrift - Motorferdsel til egen hytte - Stein Kvalnes	2017/1610
DS 13/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til Saltfjellstua - Polarsirkelen turlag	2019/2295
DS 14/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til Krukkistua - Polarsirkelen turlag	2019/2295
DS 15/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til Blakkådalshytta - Polarsirkelen Turlag	2019/4779
DS 16/2021	Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon fra verneforskrift - Motorferdsel til egen hytte - Trude Ellen Holm	2013/1602
DS 17/2021	Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til bruk av snøskuter - frakt og utfrakt materiell, varer og utstyr til Tjalandshytta og Balvasshytta - Sulitjelma og Omegn Turistforening - 2021-2024	2013/789
ST 3/2021	Referatsaker	
RS 1/2021	Vedtak - klage på avslag på søknad om elgjakt - Rago nasjonalpark - Statskog SF	2019/7840
RS 2/2021	Melding om oppstart av fredning - krigsminner på Bjørnelva - 75/1 - Saltdal	2020/7912
ST 4/2021	Junkerdal nasjonalpark - Bruk av snøskuter unntatt kjøretidsbestemmelser i forvaltningsplan for frakt av varer og utstyr til privat hytte	2012/3464
ST 5/2021	Sjunkhatten nasjonalpark - dispensasjon fra verneforskrift - Avinor Flysikring AS	2021/848
ST 6/2021	Saltfjellet-Svartisen - Søknad om utvidelse av redskapsbu på Bredek - Statskog SF	2013/8154
ST 7/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om restaurering/gjennoppbygging av privat hytte i Tverrådalen - Torbjørn Emil Trondsen	2019/7189
ST 8/2021	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om riving og gjennoppbygging av uthus ved Simlehaugen i Stormdalen - Saltfjellet reinbeitedistrikt	2021/1157
ST 9/2021	Junkerdal og Rago nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde - rydding av skog og opprusting av riksgrensen Norge - Sverige - Läntmateriet - 2021	2021/895

ST 10/2021	Gåsvatnan landskapsvernområde - Søknad om tillatelse til å preparere treningsløye og renn for trekkhunder - Salten trekkhundklubb v. Richard Diseth	2021/1059
ST 11/2021	Tiltaksmidler 2021 - Omprioritering av tiltaksmidler	2020/7565
ST 12/2021	Dypen naturreservat - Utkast til besøksstrategi	2021/1160
ST 13/2021	Eventuelt	

ST 1/2021 Godkjenning av innkalling / protokoll

ST 2/2021 Delegerte saker

DS 1/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til begrenset bruk av snøskuter for kartlegging av samiske kulturminner 2021 - Knut og Toril Sivertsen

DS 2/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til motorisert transport til Raudfjellaldalskoia - Polarsirkelen turlag

DS 3/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til foreningshytta Midtistua - Bodø og Omegns Turistforening

DS 4/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltfjellet landskapsvernområde - Gåsvatnan landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer og utstyr til foreningshytte - Saltdal jeger- og fiskerforening

DS 5/2021 Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon fra verneforskriften - Motorferdsel til egen hytte - Karl Christian Hals

DS 6/2021 Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon fra verneforskriften - Motorferdsel til egen hytte - Bård Hillestad

DS 7/2021 Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon fra verneforskrift - Motorferdsel til egen hytte - Guri Therese Halsan

DS 8/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til bruk av

snøskuter - Frakt av varer og utstyr til privat hytte - Torbjørn E Trondsen

**DS 9/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Gåsvatnan
landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer
og utstyr til foreningshytte - Bjellåvasstua - Bodø og Omegns
Turistforening**

**DS 10/2021 Gåsvatnan landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av
snøskuter - Frakt av varer og utstyr til Tverrbrennstua - Bodø og
Omegns Turistforening (BOT)**

**DS 11/2021 Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen
naturreservat - Dispensasjon fra verneforskrift - Motorferdsel til egen
hytte - John Inge Aadahl**

**DS 12/2021 Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen
naturreservat - Dispensasjon fra verneforskrift - Motorferdsel til egen
hytte - Stein Kvalnes**

**DS 13/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltfjellet
landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer
og utstyr til Saltfjellstua - Polarsirkelen turlag**

**DS 14/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltfjellet
landskapsvernområde - Tillatelse til bruk av snøskuter - Frakt av varer
og utstyr til Krukkistua - Polarsirkelen turlag**

**DS 15/2021 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til bruk av
snøskuter - Frakt av varer og utstyr til Blakkådalshytta - Polarsirkelen
Turlag**

**DS 16/2021 Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen
naturreservat - Dispensasjon fra verneforskrift - Motorferdsel til egen
hytte - Trude Ellen Holm**

**DS 17/2021 Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til bruk av snøskuter -
frakt og utfrakt materiell, varer og utstyr til Tjaleshytta og**

Balvasshytta - Sulitjelma og Omegn Turistforening - 2021-2024

ST 3/2021 Referatsaker

Statskog SF
Postboks 63, Sentrum
7801 NAMSOS

Trondheim, 13.01.2021

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/5898

Saksbehandler:
Marit Doseth

Avgjørelse i klagesak - klage på avslag på søknad om tillatelse til elgjakt i Rago nasjonalpark

Klagen tas ikke til følge og Miljødirektoratet opprettholder Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt avslag på søknad om dispensasjon. Statskog har ikke dokumentert at dagens elgbestand har påført andre verneverdier eller verneformålet i nasjonalparken skade eller ødeleggelse og siden ivaretagelse av dyrelivet omfattes av verneformålet, hjemler ikke naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ dispensasjon i dette tilfellet. Dersom det skal åpnes for elgjakt i nasjonalparken, bør det skje gjennom en forskriftsendring.

Det vises til klage fra Statskog datert 9. mars 2020 på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak av 3. mars 2020. Saken ble oversendt til Miljødirektoratet i e-post den 30. juni 2020.

Bakgrunn for saken

Statskog SF Salten søkte den 2. desember 2019 om tillatelse til å gjennomføre elgjakt i Rago nasjonalpark i perioden 2020-2023. Statskog ønsker en prøveordning med elgjakt for å få en bedre kartlegging og forvaltning av bestandsutviklingen, samt å utvikle tilbudet til jegere, i samsvar med forskrift for Statskog.

Det vises i søknaden til at det var lite elg i Rago da vernet ble vedtatt, men dette har endret seg. Ifølge forvaltningsplan for Rago nasjonalpark er det forholdsvis mye elg der nå. Som dokumentasjon for økningen vises det til tall fra Statistisk Sentralbyrå hvor det framgår at det i 1971 ble felt 353 elg i Nordland, mens det var 4136 i 2018. Statskog legger til grunn at dersom elgbestanden ikke blir jaktet på eller blir beskattet av rovdyr, vil den vokse over områdets naturlige bæreevne før den kollapser.

Verneforskriften er gammel og utdatert på flere punkter, med få unntaksbestemmelser. Statskog mener imidlertid at det kan gis tillatelse til elgjakt etter naturmangfoldloven § 48. Det vises til at det i Øvre Anåhokka nasjonalpark hvor det er tilsvarende forbud mot jakt, er gitt slik tillatelse til elgjakt. Statskog har ikke tatt stilling til hvordan jakta skal organiseres og gjennomføres, men mener det er hensiktsmessig med bruk av helikopter i en begrenset periode til utfrakt av elg. Jakta

skal utøves i henhold til Statskog sine vilkår for søknad om elg- og hjortejakt, i tillegg til kontrakt om elg og hjortejakt på Statsgrunn. Statskog vil søke kommunen om bestandsplan og avskytningsplan ut fra et tellende areal som er grovt beregnet i gårdskart på nett til 33 000 daa.

Statskog ser det som naturlig å ha en nærmere dialog med lokale brukere og myndigheter for å finne gode løsninger for gjennomføring av jakta. En tillatelse vil bidra til å dempe bestandsveksten av elg i nasjonalparken, kommunen og i fylket. I tillegg vil det bli et utvidet jakttilbud for elgjegere, både i fylket og i landet ellers. Statskog skal være en garantist for befolkningens tilgang til jakt og fiske, og med flere jaktlag på venteliste hvert år vil et jakttilbud i Rago bidra i positiv retning for å oppfylle dette.

Nasjonalparkstyre sitt vedtak

Nasjonalparkstyret behandlet søknaden i møte den 3. mars 2020. Søknaden ble avslått. Styret mente det må innhentes mer kunnskap om elgbestanden i Rago før det tillates prøvejakt, jf. føre-var prinsippet i naturmangfoldloven § 9. Det opplyses at det skal utarbeides en bestandsplan for elgbestanden i Rago som skal innlemmes i den eksisterende planen. Det vises også til at en søknad om dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene.

Klagen

Nasjonalparkstyret sitt vedtak ble påklaget av Statskog i brev datert 9. mars 2020.

Statskog mener at styrets saksframlegg og vedtak ikke oppfyller saksbehandlingsregler i kommunelov og forvaltningslov. Det vises til at det ble fremmet tre innstillinger og ikke en. Saken har heller ikke vært godt nok opplyst. Det hevdes også at det ikke er foretatt en reell vurdering av om vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ er oppfylt. Siden nasjonalparkstyret er det faglige forvaltningsorganet, må det kunne forventes at de har kunnskapen og kompetansen, ifølge Statskog.

Statskog er også uenig i at det er behov for mer kunnskap om elgbestanden for Rago. Best oversikt over bestanden fås gjennom "sett elg skjema" og registreringer foretatt i forbindelse med jakt. Det vises i denne sammenheng til boken "Målrettet elgforvaltning" og "Forskrift om forvaltning av hjortevilt - med kommentarer". Også innsamlede data fra hjorteviltregisteret vil vise bestandsutviklingen av elg i området.

Statskog mener det mest fornuftige kommunen kan gjøre er å opprette et eget vald og tildele direkte til valdet i en prøveperiode. Den neste muligheten er at Rago blir opprettet som et eget jaktfelt og går inn under tilstøtende vald med en bestandsplan. Det er ikke normalt at det må foreligge beiteskader før man kan starte elgjakt, heller ikke i nasjonalparker, ifølge Statskog.

Forberedende klagebehandling

Nasjonalparkstyret behandlet klagen i møte den 25. juni 2020.

Styret fastholder at kunnskapen om elgbestanden i Rago er mangelfull, men mener at saken vil bli vurdert når det er innhentet mer kunnskap om elgbestanden og dens påvirkning på naturen i nasjonalparken.

Det vises til at verneforskriften for Rago ikke åpner opp for elgjakt, og at søknaden derfor må behandles etter naturmangfoldloven § 48. Ivaretagelsen av elgbestanden er en del av verneformålet for Rago og jakt vil stride mot formålet. Dersom elgbestanden i Rago skulle vise seg så stor at den utgjør en trussel mot andre verneverdier i nasjonalparken, vil styret imidlertid tillate jakt. Selv om elgstammen i Sørfold er i vekst, mener styret at forekomsten av elg i Rago ikke er på et nivå som utfordrer eller truer verneverdiene. Styret mener derfor at det ikke kan gis dispensasjon til elgjakt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Når det gjelder klagen på saksbehandlingen, mener styret at de ikke er forpliktet til å fremme kun en innstilling til vedtak. Søknaden ble heller ikke vurdert til å være for mangelfullt opplyst til å bli behandlet i styret. Saken ble derfor sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Miljødirektoratet har sitt kunnskapsgrunnlag i saken fra søknad, klage, saksforberedelse, forvaltningsplan og kongelig resolusjon, jf. naturmangfoldloven § 8.

Rago nasjonalpark ble vernet ved kgl.res 22. januar 1971. Formålet med opprettelsen av nasjonalparken framgår av verneforskriften III punkt 1 Formål: *Nasjonalparken skal representere et uberørt nordlandsk fjellandskap med egenartet dyreliv i grenseområdet mot den svenske nasjonalpark Padjelanta.*

Ifølge verneforskriften III punkt 2.2 er pattedyr og fugler med bo og reir fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art. Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for utøvelse av jakt og fangst etter gjeldende bestemmelser for rype, hare, villmink og rødrev, jf. verneforskriften III punkt 2.2. første strekpunkt. Elgjakt er ikke medregnet i unntaksbestemmelsen og det er derfor et forbud mot denne typen jakt.

Statskog søker om dispensasjon fra forbudet mot elgjakt i en prøveperiode. Dispensasjonen skal hjemles i den generelle unntaksbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ. Ifølge denne bestemmelsen kan det gjøres unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Ingen har krav på dispensasjon etter denne bestemmelsen selv om vilkårene er oppfylt.

Det er vist til sterk økning i antall felte elg i Nordland. Dette samsvarer med den generelle bestandsutviklingen av elg her i landet i samme periode. Registreringer eller dokumentasjon av elgbestanden i nasjonalparken foreligger ikke.

Forskriften for Rago nasjonalpark er som Statskog påpeker gammel og regulerer ikke ulike tiltak og aktiviteter på samme måte som nyere verneforskrifter gjør. Naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ blir derfor mer aktuell her enn hva tilfellet er i verneområder med nyere

forskrifter. Vilkår for at bestemmelsen skal komme til anvendelse er uansett at tiltaket det søkes om ikke er i strid med verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.

Verneformålet for Rago er å bevare et uberørt nordlandsk fjellandskap med egenartet dyreliv i grenseområdet mot den svenske nasjonalparken Padjelan. Vilde pattedyr og fugler med bo og reir er fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art, jf. verneforskriften III punkt 2.2. Siden dyrelivet er fredet i nasjonalparken, vil en tillatelse til å i prinsippet ta ut et ubegrenset antall elg stride mot verneformålet. Medfører imidlertid vernet av elg at andre verneverdier skades eller ødelegges, må det likevel kunne tas ut et begrenset antall dyr. Hvor mange dyr som det i så fall kan tas ut, må bero på en konkret vurdering. Det vil i et slik tilfelle være viktig å ha et godt kunnskapsgrunnlag, hvor utarbeidelse av en bestandsplan for elg og kartlegging av eventuelle beiteskader vil være viktig.

Av forarbeidene til naturmangfoldlovens § 48 første ledd, første alternativ fremgår det at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I første rekke skal bestemmelsen benyttes på bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. I vurderingen av om tiltaket er i strid med verneformålet, er betydningen for verneformålet både på kort og lang sikt relevant. Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at adgangen til å gi dispensasjon er snever.

En tillatelse som åpner for elgjakt er ikke et bagatellmessig inngrep eller tiltak, selv om den er tidsbegrenset og skal gjelde i en prøveperiode. Adgangen til å drive jakt i Rago ble vurdert på vernetidspunktet og det ble åpnet for jakt på enkelte arter, men ikke på elg. En dispensasjon til å drive elgjakt vil derfor kunne oppfattes som illojalt overfor lovgiver, selv om forbudet i verneforskriften er fra 1971 da elgbestanden i området trolig var betydelig mindre. Endringer i forskrifter skal som den klare hovedregel foretas av Kongen i statsråd, jf. naturmangfoldloven § 34 første ledd, Miljødirektoratet er bare delegert myndighet til å foreta mindre endringer, jf. siste ledd i denne bestemmelsen.

Ifølge forvaltningsplanen hevdes det at det er mye elg i området, men at det ikke er foretatt noen taksering over elgbestanden. Det framgår av naturmangfoldloven § 48 fjerde ledd at søknad etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. Dokumentasjonsplikten tilligger altså primært søkeren etter denne bestemmelsen, mens forvaltningsmyndigheten på sin side har plikt til på selvstendig grunnlag å vurdere den fremlagte dokumentasjonen og supplere den med annen tilgjengelig informasjon, jf. naturmangfoldloven § 8.

Ivaretagelse av dyrelivet, herunder elg, er omfattet av verneformålet. Bare dersom det kan dokumenteres at den økte elgbestanden skader eller ødelegger andre verneverdier eller verneformålet, kan det gis dispensasjon til uttak av elg i medhold av naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ. Slik dokumentasjon har Statskog ikke framlagt.

Miljødirektoratet mener på bakgrunn av ovennevnte at dersom det skal åpnes for elgjakt i Rago nasjonalpark, så bør dette gjøres ved en forskriftsendring. Usikkerheten om antall elg i nasjonalparken og konsekvenser både av å tillate og nekte elgjakt, tilsier at dersom elgjakt skal

tillates i Rago bør det gjøres etter at fordelene og ulempene ved en eventuell jakt har gjennomgått en bred og grundig vurdering. Forslag til forskriftsendringer skal blant annet sendes på høring. Flere blir dermed kjent med saken og får anledning til å uttale seg. Siden det ikke er dokumentert at dagens elgbestand skader andre verneverdier eller verneformålet, er det ikke hjemmel til å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ.

Statskog påstår at nasjonalparkstyret har begått saksbehandlingsfeil. Det hevdes blant annet at saken var for dårlig opplyst da vedtaket ble fattet.

Ifølge naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjonen, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap knytter seg primært til allerede eksisterende kunnskap og kunnskapskravet skal stå i rimelig forhold til saken karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. I tillegg sier forvaltningsloven § 17 første ledd at forvaltningsmyndigheten påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Det er i utgangspunktet den som søker om en tillatelse, som har ansvaret for å framskaffe kunnskap om naturmangfoldet og effekten av tiltaket. Dette følger av alminnelig forvaltningsrett. Forvaltningsmyndigheten bør imidlertid vurdere om, og i hvilken grad, man bør bistå søker. Bistand er særlig aktuelt overfor de som ikke er profesjonelle aktører. Sitter forvaltningen selv på kunnskap om naturmangfoldet, eller forvaltningen uansett selv vil innhente kunnskap i Naturbasen, Artskart o.l., bør ikke forvaltningen kreve at tiltakshaver skal gjøre dette.

Statskog er en profesjonell aktør som det må forventes kan gi tilstrekkelig opplysninger i søknaden til at forvaltningsmyndigheten får et godt nok beslutningsgrunnlag for sin avgjørelse. Som overfor nevnt er det søker som skal gi en redegjørelse for det omsøkte tiltaks virkning for verneverdiene, jf. naturmangfoldloven § 48 første ledd jf. fjerde ledd. Forvaltningsmyndigheten har på sin side plikt til på selvstendig grunnlag å vurdere den fremlagte dokumentasjonen og supplere den med annen tilgjengelig informasjon, jf. naturmangfoldloven § 8. Miljødirektoratet legger til grunn at styret ikke var forpliktet til å innhente ny kunnskap i denne sak siden det ikke foreligger opplysninger om at dagens elgbestand i Rago utgjør en risiko for å forvolde skade på naturmiljøet.

Statskog gir i sin søknad også en redegjørelse for hvordan de vil forholde seg til kommunen og tenker at jakten skal gjennomføres. Saken var derfor etter vår vurdering tilstrekkelig opplyst til at det kunne treffes vedtak i saken, jf. forvaltningsloven § 17 jf. naturmangfoldloven § 8.

Statskog mener også at det er en saksbehandlingsfeil at det framlegges tre innstillinger, og ikke en. Sekretariatet la fram tre alternative forslag til vedtak for styret, merket som alternativ 1,2 og 3.

Det framgår av vedtekten for Midtre Nordland nasjonalparkstyre at enkelte kapittel i kommuneloven kommer til anvendelse så langt de passer og med de tilpasninger som er fastsatt i vedtektene. Etter siste endringer i kommuneloven er dette kapitlene 8 og 11. Kommuneloven regulerer ikke antall innstillinger eller forslag til vedtak som kan framlegges for besluttede organ. Det gjør heller ikke vedtektene for Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Sekretariatet gir i sin saksforberedelse en redegjørelse hvor de blant annet belyser statusen for elgbestanden i nasjonalparken, gjeldende regelverk og regelverket som gjelder for Øvre Anárjohka,

manglende kunnskap både om elgbestanden og konsekvenser av manglende jakt, samt negative sideeffekter som kan forventes dersom jakt tillates. Sekretariatet mente at saken var viktig prinsipielt, men at det naturfaglig kan argumenteres både for og imot at det åpnes for jakt. Sekretariatet mente at de skjønnsmessige vurderingene i denne saken burde avgjøres av styret, og innstilte derfor på tre ulike vedtak. Det er gitt en grundig beskrivelse og redegjørelse av både faktum og regelverk i saken og Miljødirektoratet kan ikke se at det er en saksbehandlingsfeil at styret gis tre alternative forslag til vedtak så lenge saksforberedelsen er god.

Vedtak:

Miljødirektoratet tar ikke klagen fra Statskog SF til følge og avslår søknad om dispensasjon til å gjennomføre elgjakt i Rago nasjonalpark. Miljødirektoratet sin avgjørelse er endelig og kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Statsforvalteren i   Postboks 1405   8002   Bodø
Nordland

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10

8002 BODØ

Melding om oppstart av fredning - krigsminner på Bjørnelva, deler av gnr. 75 bnr. 1, Saltdal kommune, Nordland

Nordland fylkeskommune melder med dette oppstart av permanent frednings sak for deler av ovennevnte eiendom med hjemmel i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 15 jf. § 22. Melding om oppstart av frednings sak kunngjøres også i avisene *Saltenposten*, *Rana Blad* og *Avisa Nordland*, jf. Kulturminneloven § 22 nr. 1 annet ledd.

Omfanget av fredningen

Forslaget om fredning etter kulturminneloven § 15 jf. § 4 første ledd bokstav e og j omfatter krigsminnene på stedet Bjørnelva, som ligger på deler av gnr. 75 bnr. 1 i Saltdal kommune. Fredningen omfatter alle fysiske spor fra perioden mai 1944 – juni 1945, spor etter ekshumeringen av gravene høsten 1945, samt spor etter hendelsene som fant sted i 1950 i forkant av Operasjon Asphalt. Sporene omfatter blant annet krigsfangeleir, leir for Organisation Todt, gravplass, minnesmerker m.m.

Området som foreslås fredet er vist på vedlagte kart, tre stk. Nærmere omfang og avgrensning av fredningsområdet vil avklares gjennom fredningsarbeidet.

Begrunnelse for fredningen

På ca. 680 meters høyde på Saltfjellet ble det under andre verdenskrig etablert en krigsfangeleir i forbindelse med byggingen av jernbanen. Leiren eksisterte fra 10. mai 1944 – 5. juni 1945. Leiren hadde opptil 700 sovjetiske krigsfanger, som jobbet med jernbaneutbygging og snørydding av veien over Saltfjellet. Krigsfangeleiren på Bjørnelva var blant de med høyest dødelighet i Nordland, hvor nærmere 30 % av fangene døde i løpet av året leiren eksisterte. De døde ble gravlagt på et område like nordvest for selve leiområdet, og etter krigen ble de påviste gravene flyttet til en samlegravplass på Storjord. Sommeren 1945 reiste de overlevende kameratene to minnesmerker til minne om de døde. I forkant av Operasjon Asphalt ble disse sprengt av Sentralkontoret for krigsgraver ved Forsvarsdepartementet, senere Krigsgravtjenesten. I vår tid blir det sprengte minnesmerket av betong på Bjørnelva ofte brukt som selve symbolet på Operasjon Asphalt.

I dag framstår sporene etter disse brutale hendelsene som tufter, fundamenter, grøfter og løse gjenstander i et sårbart høyfjellsterreng. I tillegg ser man på gravplassen flere forsenskninger i

Adresse: Postmottak Tlf.: 75 65 00 00
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Avdeling for samfunnsutvikling
Kulturminner i Nordland
Ruth Tove Trang-Liljar
Tlf: 75 65 05 28/ 909 12592

Besøksadresse: Prinsensgt. 100

terrenget hvor de drepte fangene ble oppgravd i 1945. Her finner man også restene etter de to sprengte minnesmerkene, hvorav det største i betong fremdeles har kyrilliske bokstaver som er lesbare.

En fredning av disse kulturminnene vil sikre Bjørnelva som et krigsminne som kun berøres av tidens tann. Dette vil gi besøkende (etterkommere, turister, lokale og skoleelever) en sjelden mulighet til å kunne sette seg inn i de grusomme forholdene disse fangene levde under. Nordland fylkeskommune har gjennomført et omfattende registreringsarbeid av krigsfangeleirer, minnesmerker og gravplasser i 2016-2017, da mer enn 60 fangeleirer ble registrerte. Basert på den kunnskapen registreringsarbeidet bidro til, vurderer Nordland fylkeskommune kulturmiljøet på Bjørnelva til å være av nasjonal og internasjonal verdi.

Ifølge Riksantikvarens *Fredningsstrategi mot 2020 for kulturminneforvaltningen*, datert 31.1.2015, er kulturminner knyttet til temaet forsvar - og krigshistorie prioritert høyest av de ti prioriterte temaene i fredningsarbeidet mot 2020. Undertemaet «Andre verdenskrig; okkupasjonsmakt og motstandskamp (1940 - 1945)» er tillagt en særlig prioritet.

Videre saksgang

Vi ber om at eventuelle merknader til meldingen sendes Nordland fylkeskommune innen 22. desember 2020. Merknader og innspill sendes elektronisk til post@nfk.no, eller pr. post til Nordland fylkeskommune, Kulturminner i Nordland, Fylkeshuset, Prinsensgate 100, 8048 Bodø. Etter at fristen er utløpt, vil Nordland fylkeskommune utarbeide forslag til fredning. Dette vil bli utarbeidet i dialog mellom eier, andre interessenter og Riksantikvaren. Fredningsforslaget vil bli sendt på høring til berørte parter og lagt ut til offentlig ettersyn. Før forslaget om fredning blir oversendt til Riksantikvaren for vedtak om fredning, skal forslaget oversendes Saltdal kommune for politisk behandling, samt behandles politisk av fylkestinget i Nordland.

Nærmere informasjon om fredningsprosessen eller annet kan fås ved henvendelse til Nordland fylkeskommune, Kulturminner i Nordland, ved Ruth Tove Trang-Liljar, tlf +47 756 50 528.

Med vennlig hilsen

Stine Qvigstad Jenvin
Fylkesdirektør
Avdeling for samfunnsutvikling

Ruth Tove Trang-Liljar
Kulturminnerådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Bane NOR SF	Postboks 4350	2308	HAMAR
Narviksenteret - Nordnorsk Stiftelse For Historieformidling	Postboks 513	8507	NARVIK

Hovedmottakere:

Menneskerettigheter og Fredsbygging			
Nordland Nasjonalparksenter	Saltfjellveien 2035	8255	RØKLAND
Norsk Jernbanemuseum	Postboks 491	2304	HAMAR
Riksantikvaren	Postboks 1483 Vika	0116	OSLO
Saltdal kommune	Kirkegata 23 c/o Per Thomas	8250	ROGNAN
Saltfjellet Reinbeitedistrikt	Kuhmunen Saltfjellveien 2086	8255	RØKLAND
Samediggi Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Statens vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Statskog Sf	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Stiftelsen Falstadsenteret	Falstadvegen 59	7624	EKNE
Stiftelsen Falstadsenteret	Torggata 8B	8006	BODØ
Stiftelsen Nordlandsmuseet		0048	OSLO

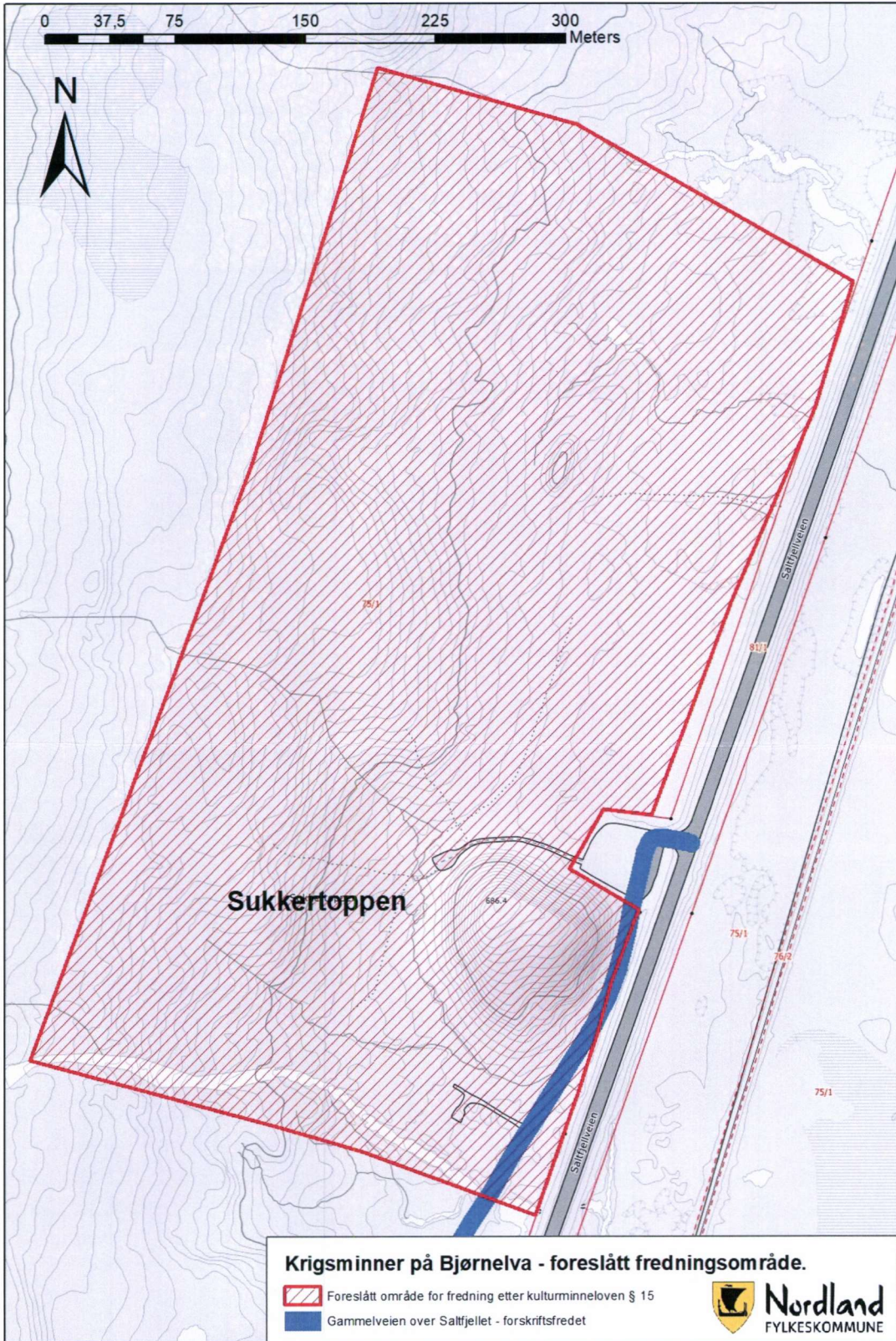
Kopi til:

Eva-Ditte Donat, Nordlandsmuseet
 Finn Rønnebu, Nordlandsmuseet
 Fylkesdirektør Stine Qvigstad Jenvin Her
 Fylkesråd for kultur, klima og miljø Kirsti Saxi Her
 Jan Nilsen, regionsjef Region Salten, Statskog
 Jan-Åge Karlsen, Statens Vegvesen
 Martinus Hauglid Her
 Ragnar Selnes, Helgeland Museum
 Rune Berg, ordfører i Saltdal kommune
 Saltfjellet Reinbeitedistrikt
 Siv Henriksen, Statens Vegvesen
 Tom Andre Edvardsen, Statens Vegvesen

Vedlegg:

Fredningsområde Bjørnelva til oppstartsmelding nov 2020 nært	DokID 1788764
Fredningsområde Bjørnelva til oppstartsmelding nov 2020	1788765
Kart region oppstartsmelding	1788766

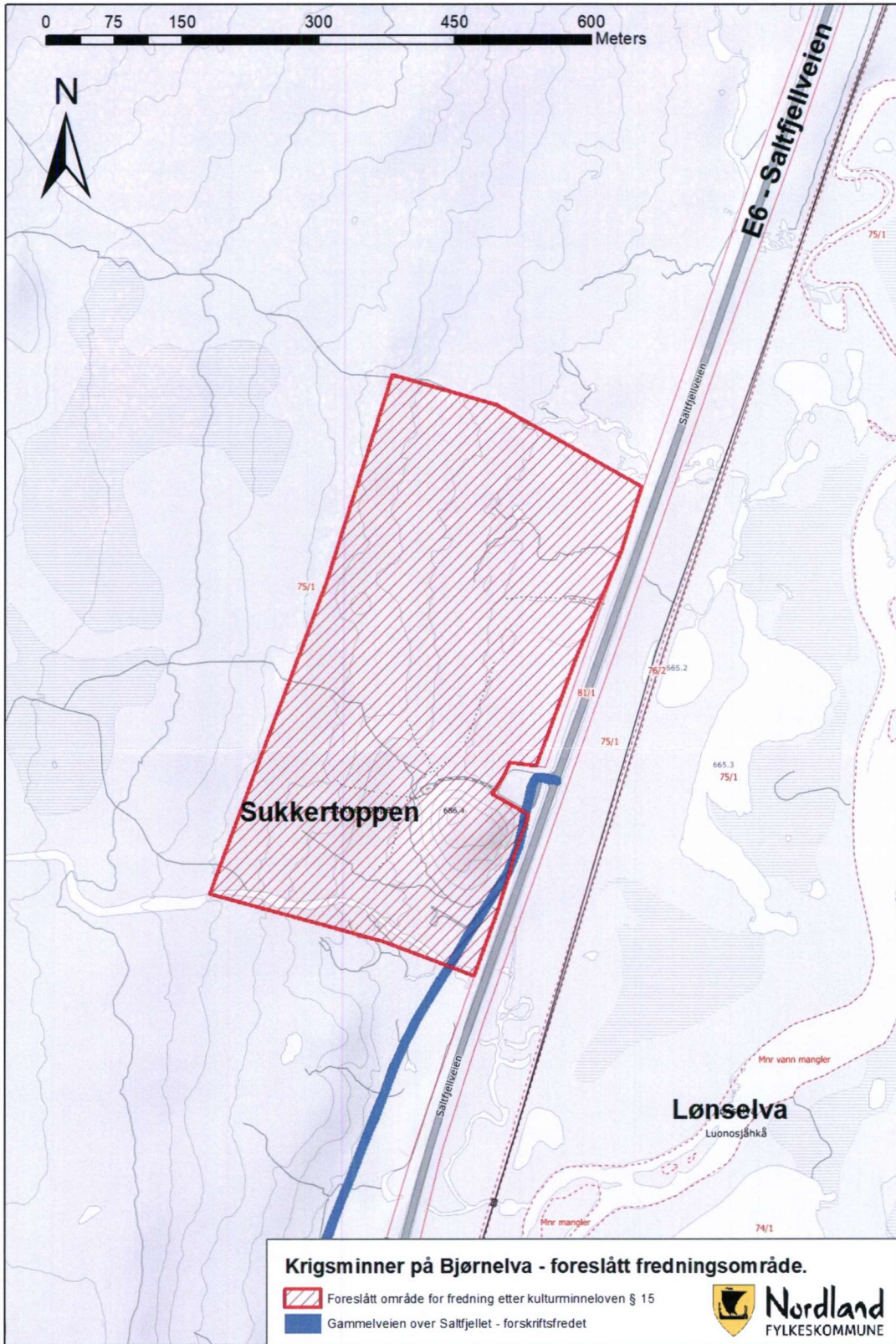

183.4

189#1085.0dd224de-a3f3-4077-a0cc-1bf19f201d39.7

183.5

183#1087,0dd4224de-a3f3-4077-a0cc-1b1f19f201d39.9

Avsender: Nordland fylkeskommune
Fylkeshuset
8048 BODØ

147205-183-37

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 BODØ

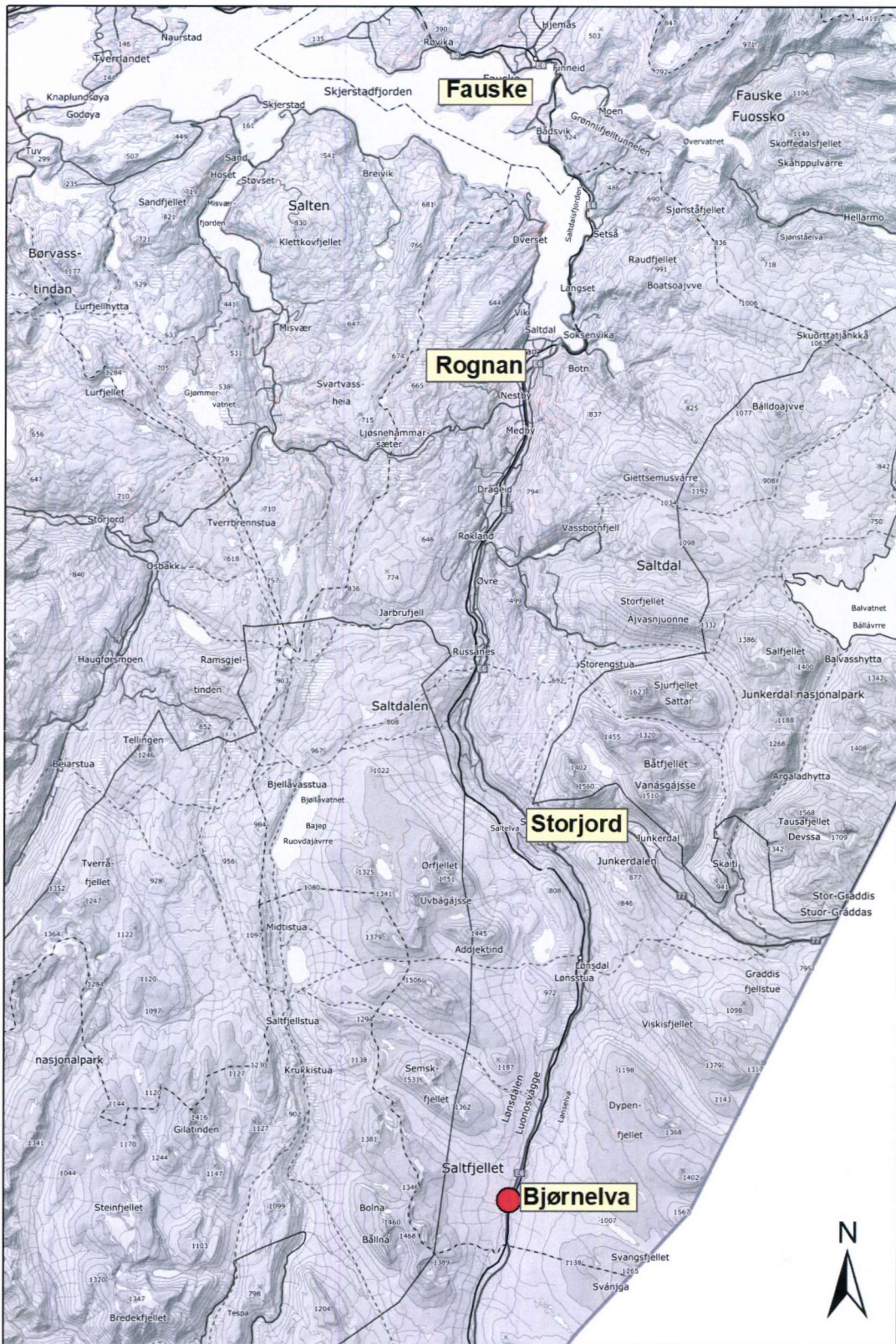
**Melding om oppstart av fredning - krigsminner på Bjørnelva, deler av gnr. 75 bnr. 1, Saltdal
kommune, Nordland**

183.1.

183#1079:0dd224de-a3f3-4077-a0cc-1bf19f201d39.1

183.61 L

183#1089:0dd224de-a3f3-4077-a0cc-1bf19f201d39:11

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	4/2021	12.02.2021

Junkerdal nasjonalpark - Bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr til privat hytte, unntatt fra kjøretidsbestemmelser gitt av forvaltningsplan

Forslag til vedtak

Stein Halvorsen gis tillatelse til begrenset bruk av snøskuter for Junkerdal nasjonalpark for frakt av varer og utstyr til sin hytte ved Solvågvatnet. Det gis også unntak fra kjøretidsbestemmelsene gitt av gjeldende forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark.

Tillatelsen er gitt med hjemmel til verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark § 3 punkt 6.3.c.

Vilkår for tillatelsen:

- All kjøring utenom angitte formål og løype på kart er forbudt.
- Tillatelsen gjelder fra det er tilstrekkelig snø til at kjøring kan foregå uten å skade vegetasjonen i tidsrommet 07.00-23.00 fram til 1. mai.
- På grunn av det pågående arbeidet med forvaltningsplan vil tillatelsen i første omgang gjelde i årene 2021-2022
- Tillatelsen gjelder for én snøskuter og inntil seks turer per sesong for transport av varer og utstyr til egen hytte.
- Langfredag og 1. påskedag er snøskuterfrie dager.
- Hvis det er rein i nærheten av kjøretraseen skal farta reduseres til reinen har trukket unna. Den skal ikke forstyrres unødig.
- Tillatelsen, kart med inntegnet trasé og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og vises ved kontroll. Det skal benyttes penn ved utfylling av kjørebok.
- Kjørebok skal føres før hver tur, og sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, Saltfjellveien 2035, 8255 Røklund etter endt periode. Ny søknad vil ikke bli behandlet før kjørebok er innsendt.

Omsøkte kjøring vil også kreve tillatelse fra berørte kommuner og grunneiere.

Bakgrunn

Stein Halvorsen søker 31.12.20 om fornyet tillatelse for motorisert transport av varer og utstyr til sin hytte 39/6/1 ved Solvågvatnet i Junkerdal nasjonalpark. Han søker også om unntak fra kjøretidsbestemmelsene i mars, april og mai gitt av gjeldende forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark, og ønsker å kjøre i tidsrommet 07.00-23.00 også i disse månedene. Forvaltningsplanen sier at kjøring i mars, april og mai kun kan skje i tidsrommet 07.00-11.00 og 16.00-23.00, og dette skaper praktiske utfordringer for søker.

Hytta ligger vanskelig til og er en av de hyttene med lengst kjørevei i Junkerdal nasjonalpark (14 km). Søker opplyser at det rett og slett er vanskelig å ta seg inn før kl 11.00, da han tidligst kan starte fra skuterparkeringen sin kl. 09.00. Videre opplyser søker at vårsola på ettermiddagen ofte tiner opp snødekket og skaper vanskelige kjøreforhold. Kjøring etter kl 16.00 fører derfor ofte til at løypa blir ødelagt og at det er vanskelig å ha med seg last.

Kjøretidsbestemmelsene gitt av forvaltningsplanen er satt for å begrense forstyrrelser på friluftslivet. Søker opplyser at han siden hytta ble bygget i 2004 bare i tre tilfeller har truffet friluftsutøvere i dette området av nasjonalparken. Disse har i samtlige tilfeller bare vært positive til løypa han har laget.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter Junkerdal nasjonalpark, og skal behandle søknader om motorisert ferdsel i dette verneområdet. Søknaden er behandlet av forvalter på delegasjon fra styret.

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Formålet med vernet er:

- Bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Begrensninger på antall turer, tidspunkter på døgnet og skuterfrie dager følger av retningslinjer i gjeldende forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt innen Junkerdal nasjonalpark.

Verneforskriftene åpner likevel opp for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nødvendig transport til hyttene i området på vinterføre. Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark setter videre retningslinjer for saksbehandlingen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 jf. naturmangfoldloven § 7.

Søker har i to ulike omganger søkt om fritak fra kjøretidsbestemmelsene uten å få tillatelse til dette. Saken har også vært oppe til klagebehandling hos overordnet myndighet, men nasjonalparkstyrets vedtak om å ikke fravike fra kjøretidsbestemmelsene ble opprettholdt av miljødirektoratet. Vi mener saken stiller seg annerledes nå som forvaltningsplanen er utdatert og under revisjon, og at søknaden derfor kan behandles i nytt lys.

Vurdering

Vurdering av kjøretidsbestemmelsene

Kjøretidsbestemmelsene gitt av gjeldende forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark er satt for å begrense forstyrrelser på friluftslivet. Forvaltningsplanen er imidlertid under revisjon og retningslinjene om kjøretidsbestemmelser skal derfor drøftes på nytt.

Kjøretidsbestemmelsene er satt for å skåne friluftslivet i nasjonalparken. Inntrykket vårt er at vinterfriluftslivet i nærheten av snøskutertraseene, og antallet årlige snøskuterturer (6 stk) til hyttene er så begrenset at møter sjelden oppstår. Dette er også i tråd med tilbakemeldinger fra den aktuelle hytteeieren og andre hytteeiere i nasjonalparken, som sjelden treffer folk i og rundt hyttene sine eller langs kjøretraséen. Per dags dato er det 10 aktive snøskutertillatelser til hytter i Junkerdal nasjonalpark, men det er slett ikke alle som benytter seg av alle 6 turene i året. Kjøreveien til omsøkte hytte er totalt 14 kilometer, hvorav de siste 5,2 kilometerne er innenfor nasjonalparken. Både tilbakemeldinger fra søkeren og kjentfolk fra området mener at den delen av kjøretraséen som ligger innenfor nasjonalparken er lite brukte utfartsområder på vinteren. Søkeren opplyser at han siden 2004 bare i tre tilfeller har truffet folk i nasjonalparken i dette området.

Tilbakemeldinger fra den aktuelle hytteeieren og hytteeiere ellers i nasjonalparken er at de få gangene de møter folk på tur inn med snøskuter heller ikke opplever å være til bry, men blir møtt med forståelse for at dette dreier seg om nyttekjøring (frakt av varer, materiell og utstyr) frem til hyttene. Det finnes imidlertid en brukergruppe som tiltrekkes av nasjonalparker som områder for å oppleve villmark, stillhet og det å få være alene på tur. Denne brukergruppen antar vi vil oppleve det forstyrrende å treffe en snøskuter i nasjonalparken. Brukerundersøkelsen gjennomført i 2017 kaller brukergruppen for «høy-purister», og resultater viser at omtrent 15 % av de besøkende til nasjonalparken havner innenfor denne kategorien.

Referansegruppa for arbeidet med ny forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark har i forbindelse med denne saken blitt bedt om å komme med en snarlig tilbakemelding. Det har kommet inn tilbakemeldinger fra Statskog, Saltdal kommune, Fauske kommune, Forum for natur og friluftsliv (FNF), Bondelaget og en representant fra reiselivet som alle medgir at kjøretidsbestemmelsene i mars, april og mai virker unødvendige og kompliserende for hytteeierne. Samtlige stiller seg positive til å fjerne disse retningslinjene i ny forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark. Det har

ikke kommet tilbakemelding fra Salten friluftsråd, Saltdal småbrukarlag, 1 representant for FNF, Balvatn reinbeitedistrikt og Loukta-Mavas Sameby.

Etter en samlet vurdering mener vi at det å tillate kjøring til den aktuelle hytta mellom kl 07-23 også i mars, april og mai med stor sannsynlighet ikke vil komme i konflikt med friluftslivet. Kjøretidsbestemmelsene skaper praktiske utfordringer for hytteeierne, og sekretariatet er av den oppfatning at dette skaper mer irritasjon og motstand enn det skaper nytte for friluftslivet. Både vinterfriluftslivet i og rundt kjøretraséen i nasjonalparken og antallet årlige snøskuterturer er allerede så begrenset at konfliktfylte møter høyst sannsynlig ikke vil oppstå. Tar vi også i betraktning at snøskuterferdselen ikke tillates langfredag, 1. påskedag eller etter 1. mai mener vi hensynet til friluftslivet er tilstrekkelig ivaretatt.

Saken setter seg i særstilling ettersom det er hele 14 kilometer kjørevei til frem til hytta, og søker har åpenbare praktiske utfordringer med å forholde seg til kjøretidsbestemmelsene gitt av forvaltningsplanen. Denne tillatelsen betraktes for å være en prøveordning frem mot eventuelle nye bestemmelser i ny forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark. Hytteeieren blir derfor anmodet om å merke seg antallet mennesker han møter i nasjonalparken, og til hvilket tidspunkt han benytter seg av tillatelsen. Eventuell oppheving av kjøretidsbestemmelser og andre retningslinjer i forvaltningsplanen vil komme av ny forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark. Skulle kjøretidsbestemmelsene ikke endres i ny forvaltningsplan vil det fremmes et nytt forslag til vedtak som også gjør at hytteeieren i denne saken vil måtte forholde seg til dette.

Generelle vurderinger

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i Junkerdal nasjonalpark da dette kan medføre forstyrrelser på dyrelivet, rein og friluftslivet i området. Å kunne transportere ved, materialer, verktøy, forbruksartikler og diverse annet fram til hytta er imidlertid nødvendig for å kunne drifte og bruke den gjennom året. Ved å sette begrensninger på antall turer og forby kjøring på populære utfartsdager forventes forstyrrelsene til å bli begrenset til et akseptabelt nivå. For å unngå kjøreskader er det satt vilkår om at kjøring kun må skje på tilstrekkelig snømengde.

Sekretariatet vurderer at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å gi tillatelse til omsøkte kjøring. Med de vilkår som er satt vil skuterkjøring i liten grad medføre til slitasje på vegetasjon, eller forstyrrelser på dyrelivet og friluftslivet i området. Vilråene er satt både med bakgrunn i føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 og etter bestemmelser i forvaltningsplanen. Vi vurderer det heller ikke til at denne kjøringen sammen med annen lovlig kjøring i området vil medføre for stor samlet belastning på økosystemet jf. naturmangfoldloven § 10.

Naturmangfoldloven § 11 er ikke aktuelle i denne saken.

Konklusjon

Stein Halvorsen gis tillatelse til bruk av snøskuter i Junkerdal nasjonalpark for frakt av varer og utstyr til sin hytte ved Solvågvatnet og gis samtidig unntak fra kjøretidsbestemmelsene i mars, april og mai gitt av gjeldende forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Stein Halvorsen

Fylkesmannen i Nordland

Statskog Fjelltjenesten v/ Jim Tovås Kristensen

Saltdal kommune

Naturvernforbundet i Nordland

Miljødirektoratet

Balvatn reinbeitedistrikt v/ Per Olof Blind

Lillealmenningveien 32

Moloveien 10

Postboks 63 Sentrum

Kirkegt. 23

Postboks 5672 Sluppen

Ørnflogveien 17

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	5/2021	12.02.2021

Sjunkhatten nasjonalpark - dispensasjon fra verneforskrift - Avinor Flysikring AS

Forslag til vedtak

Avinor Flysikring AS gis dispensasjon til bruk av ATV og snøskuter ved tilsyn og vedlikehold av utstyr på Kinesknubben i Sjunkehatten nasjonalpark.

Vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for årene 2021-2025.
- Sårbare områder, som myrer og våtmark, skal unngås ved bruk av ATV. Kartet vedlagt viser omtrentlig trasé.
- Snøskuter skal kun benyttes på snødekt frossen mark.
- Ved bruk av snøskuter skal det etterstrebtes å følge allerede oppkjørte skuterspor/ skiløyper. Aktuelle traseer er vist i kartet vedlagt. Dette gjelder både fra Fridalen og Røsvik.
- Hvis det er rein i området skal det tas hensyn til denne.
- Forvaltningsmyndigheten skal varsles i ettertid av hver tur.
- Dette vedtaket skal medbringes og forevises ved kontroll.

Bakgrunn

Avinor Flysikring AS v/ Bjørn Skogøy søker i mail den 26. januar om å benytte snøskuter og ATV i forbindelse med vedlikehold og tilsyn av Avinor Flysikring AS sitt utstyr på Furnesfjell i Sjunkehatten nasjonalpark. Etter samtale per telefon sendte Skogøy en oppdatert søknad med utfyllende informasjon.

Utstyret er montert på Telenors sin stasjon, og skal brukes for å overvåke og kontrollere flytrafikk over Norge. Dette er ny teknologi kalt NORWAM med bakkemonterte sensorer, og erstatter konvensjonell radarovervåking. Dette utstyret, og gjennomføring av vedlikehold og tilsyn av dette, er viktig for at Avinor Flysikring skal

kunne utføre sitt samfunnsoppdrag. Utstyret ble montert i 2020. Normalt krever stasjonen tilsyn to ganger årlig, men det kan kreves ekstra tilsyn i spesielle tilfeller. Kjøretøy som benyttes vil være merket med Avinor Flysikring sin logo. Ved bruk av snøskuter vil det bli benyttet to snøskutere. Det søkes om tidsubegrenset tillatelse.

I utgangspunktet vil Avinor Flysikring AS starte fra Røsvik via etablert løypetrasé, både med snøskuter og ATV. De søker i tillegg om dispensasjon til å kjøre fra Valnesfjord Helseportssenter med snøskuter, dersom snøforhold gjør det vanskelig med tilkomst fra Røsvik.

Etter litt reaserch og samtale med Skogøy kommer det også frem at Telenor sin stasjon hvor utstyret er montert ligger på Kinesknubben, ikke Furnesfjellet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sjunkhatten nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon av 5.februar 2010. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Sjunkehatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

Formålet med nasjonalparken omfatter:

- bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold
- bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell
- bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området
- bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap
- bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur
- bevaring og sikring av kulturminner
- bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Videre skal allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I utgangspunktet er det forbud mot all motorisert ferdsel i nasjonalparken. Det finnes ingen direkte hjemmel i forskriften for dette tilfellet, og søknaden må behandles etter naturmangfoldloven § 48. Jf. denne bestemmelsen kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i lovens §§ 8 til 12.

Vurdering

I verneforskriften for Sjunghatten nasjonalpark § 3 punkt 6.2 er det listet en rekke unntak fra motorferdsel forbudet i nasjonalparken. Til eksempel er motorisert ferdsel tillatt i forbindelse med drift og vedlikehold av kraftverk og kraftlinjer, samt Telenor sitt anlegg. Det samme gjelder ferdsel i forbindelse med istandsetting av energianlegg ved akutt utfall. En slik direkte hjemmel finnes ikke for Avinor sin virksomhet i nasjonalparken, og dispensasjon for motorisert ferdsel som omsøkt må gis etter naturmangfoldloven (nml.) § 48. For at en dispensasjon skal kunne gis etter nml. § 48 kan tiltaket hverken stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Avinor sitt behov for motorisert ferdsel i nasjonalparken må sies å være et slik uforutsett tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Hovedformålet med Sjunghatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy. Barn og unges friluftsliv er også en del av formålet med vernet og motorisert ferdsel vil kunne ha negativ innvirkning på naturopplevelsen blant annet i form av støy. Samtidig vet vi at ferdsel på snødekt mark i et begrenset tidsrom og omfang, vil ha liten innvirkning på vegetasjonen med hensyn til slitasje. Traseen fra Røsvik til Kinesknubben blir også kjørt med snøskuter for å sette skispor. Dette er direkte hjemlet i forskriften og kan gjennomføres uten søknad. Kjøring langs denne traseen er slik allerede etablert, og det vurderes som uproblematisk at Avinor Flysikring AS også benytter denne traseen ved behov. Dersom snøforholdene/kjøreforholdene er dårlige fra Røsvik, f.eks. tidlig-/ sen vinter, kan alternativ trasè fra Fridalen/ Hola benyttes. De nevnte traseene er vist i kartet vedlagt. Traseene er grovt tegnet inn og er kun omtrentlige.

Kjøring på barmark vil i sårbare områder lett kunne medføre terrengskader og slitasje, og det er særlig problematisk for vegetasjon med liten evne til å reparere seg. For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet ved kjøring med ATV bør slike sårbare områder unngås (jf. nml. §12). Generelt er de sårbare områdene oftest preget av fuktige og våte områder, som snøleier, mosedominerte områder og myrer/ våtmark. Noen rabbe-områder med lite jordsmonn er også sårbare overfor barmarkskjøring og bør unngås. Den aktuelle traseen for bruk av ATV, fra Røsvik til Kinesknubben, vurderes som lite sårbar fra vernegrensa og opp til stasjonen. Den inntegnete traseen her er omtrentlig, og det legges opp til at det gjøres vurderinger og tilpasninger underveis for å unngå sårbare områder.

Avinor Flysikring AS har også et samfunnsoppdrag å utføre, og er avhengige av å ta seg frem til det aktuelle området med motorisert ferdsel hele året. På bakgrunn av dette vil man derfor også kunne tillate den omsøkte kjøringen, av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser, selv om det skulle stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig (nml. § 48). I denne sak er det derimot vurdert at med de vilkår som er satt vil omsøkt kjøring med både ATV og snøskuter i liten grad påvirke verneverdiene.

Ved bruk av nml. § 48 skal det i utgangspunktet bare gis ettårige tillatelser. I dette tilfellet vet vi at installasjonen er permanent, og at vedlikehold og tilsyn vil kreves i mange år fremover. Sekretariatet vurderer det derfor som hensiktsmessig å gi en

femårig tillatelse. Avinor Flysikring AS har bruk for to turer til Kinesknubben for tilsyn og vedlikehold av utstyret hvert år. I tillegg kan de få behov for flere turer ved spesielle tilfeller. Sekretariatet foreslår at det ikke blir gitt begrensning i antall turer, men at det skal i ettertid av hver tur skal sendes melding til forvaltningsmyndigheten

Sekretariatet mener omsøkt aktivitet, i tillegg til annen aktivitet i området, ikke vil medføre en samlet belastning som vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Sekretariatet mener også at det er tilstrekkelig kunnskap om tiltakets påvirkning på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i saken.

Konklusjon

Avinor Flysikring AS gis dispensasjon fra verneforskriften til å benytte motorisert ferdsel ved tilsyn og vedlikehold av utsyr på Kinesknubben i Sjunkehatten nasjonalpark, i Fauske- og Sørfold kommune.

Den omsøkte bruken av motorisert ferdsel med de begrensninger som er gitt vurderes ikke å påvirke verneverdiene nevneverdig, eller å være i strid med formålet med vernet av Sjunkehatten nasjonalpark.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

1 Vedlegg - Kart med kjøretrasé

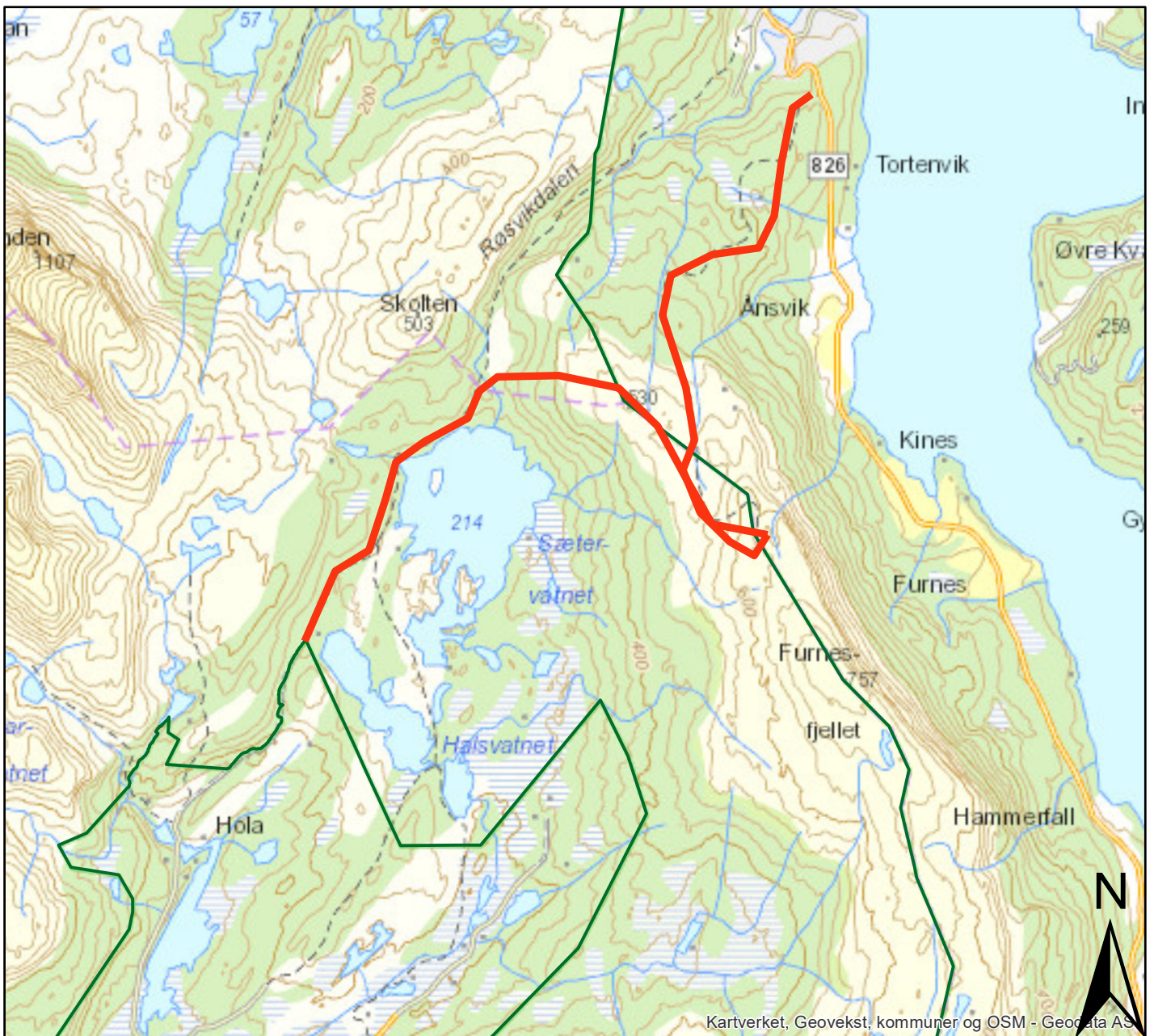
Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Tillatelsen gjelder for:
Avinor Flysikring AS

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Trasé for snøskuter på snødekket mark

Tegnforklaring

- Snøskutertrasé
- Naturresevat
- Landskapsvernområde
- Nasjonalpark

1:60 000

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	6/2021	12.02.2021

Saltfjellet-Svartisen - Søknad om utvidelse av redskapsbu på Bredek - Statskog SF

Forslag til vedtak

Statskog SF gis tillatelse til å utvide redskapsbua ved Bredek i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, for å kunne ha mer hensiktsmessig oppbevaring av utstyr og mulighet for å dele av bygget til en redskapsbod og en oppholds og overnattingsrom.

Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskrifta for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark § 3 bokstav a). Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Byggets ytre mål skal samsvare med søknad:
  - o Mål: 9,05 m x 4,10 m (+/- 10 cm)
  - o Areal oppad begrenset til: 40 m²
  - o Villmarkspanel eller tømring på veggene
  - o Jernvitrol skal ikke benyttes
  - o Torv på taket
  - o Rampe skal anlegges slik at den kan tas inn / vippes opp på vegg.
- Tillatelsen gjelder frem til 1. oktober 2023. Om arbeidet ikke er startet opp innen denne dato faller tillatelsen bort.
- Etter at arbeidet er avsluttet skal det ryddes opp rundt redskapsbua. Ubehandlet trevirke kan brennes på stedet. Øvrig avfall må fraktes ut.

Statskog SF gis også tillatelse til bruk av helikopter for å frakt av materialer og utstyr til utvidelse av redskapsbu.

Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskrifta for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark § 3 bokstav f). Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for transport av trevirke, materialer og utstyr til bygningsarbeidet.
- Det må hentes inn tillatelse fra Rana kommune

Bakgrunn

I brev datert 26. januar 2021 søker Tore Bjørnstad på vegne av Statskog SF om tillatelse til utvidelse av redskapsbu ved Bredek, slik at denne også kan dekke behovet for overnatting og oppholdsrom.

Statskog Fjelltjenesten har over mange år utført skjøtsel av slåttemarka på fjellgårdene på og rundt Bredek, delvis på eget initiativ, men også etter oppdrag fra forvaltninga (både tiltaksmidler og kulturlandskapsmidler). Midtre Nordland nasjonalparkstyre har de siste årene gitt 150 000,- til å finansiere deler av denne skjøtselen. Flere av engene rundt Bredek er nå klassifisert som nasjonal verdifull slåttemark. Statens naturoppsyn beskriver arbeidet som: «Fjelltjenesten har over mange år utført restaurerings- og slåttearbeid i Bredek-området. Det generelle inntrykket er at arbeidet er utført på en meget solid måte. Dette gjelder ikke bare den praktiske utføringen av skjøtselen, men også interessen og engasjementet som vises av de fra Fjelltjenesten som utfører arbeidet».

Helgeland museum eier byggene på Bredek, mens Statskog eier grunnen. Helgeland museum ønsker ikke at de gamle byggene skal benyttes til overnatting. Da dette både medfører stor slitasje på den gamle bygningsmassen, og at de ikke tilfredsstillende krav til rømningsveier.

I 2018 fikk Statskog SF i styresak 39/2018 tillatelse fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre til å sette opp ei redskapsbu nordøst for gården. Denne er bygget av laftet tømmer, og ligger godt skjult i terrenget, slik at den ikke er til sjenanse på den historiske gården.

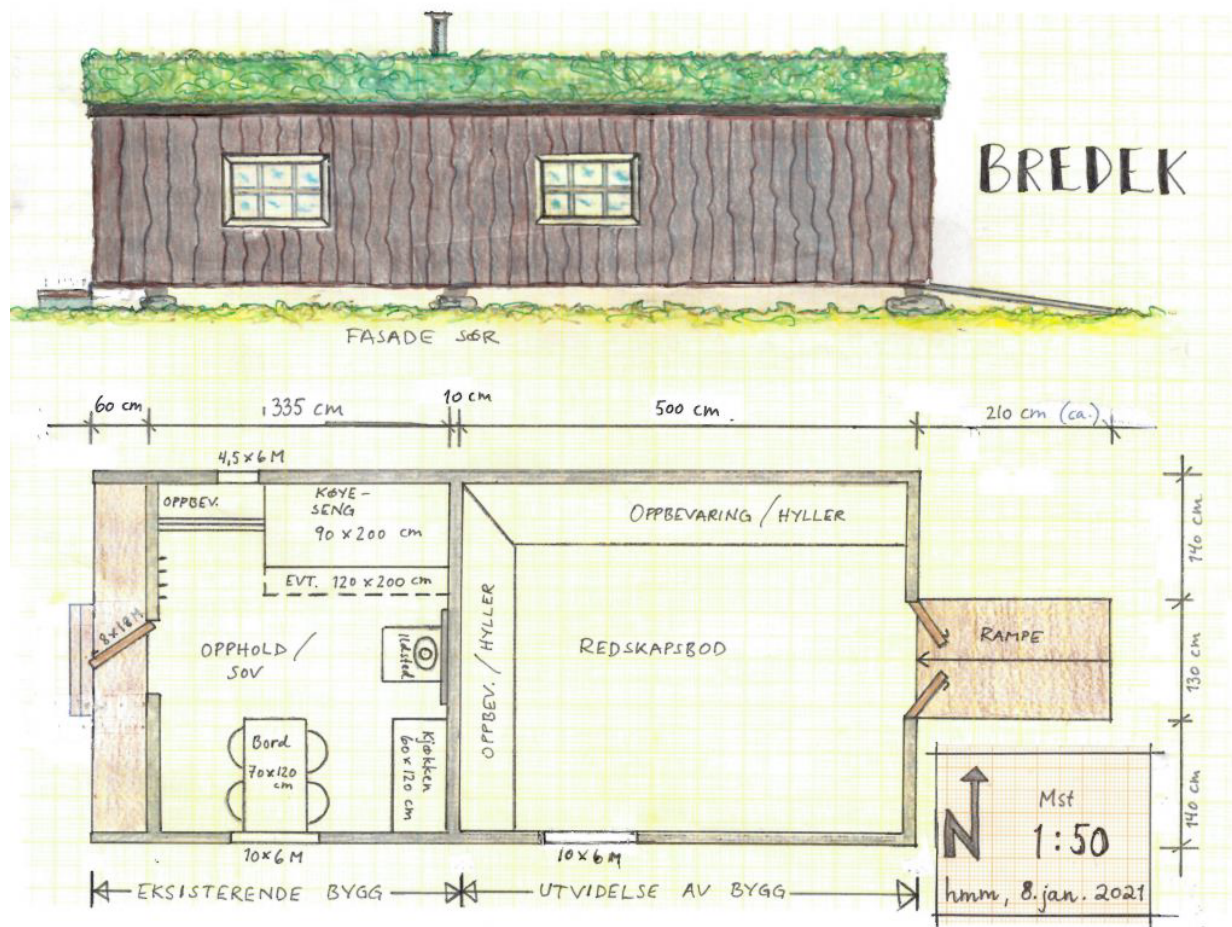

Bilde 1 Redskapsbu oppført i 2018. Styresak 39/2018. Plassering er markert med gul sirkel.

Bygget skulle primært benyttes til redskapsbu. Når muligheten til å benytte bygningene til overnatting forsvinner, ønsker Fjelltjenesten å utvide redskapsbua slik

at de kan ha et eget overnatting-/oppholdsrom med oppvarming. Det er overnattingsdel på Granneset og det er ei åpen koi på Inner-Bredek. Redskapsbua har også for liten inngang, slik at det er problematisk å få inn de største maskinene. Derfor er det et ønske om å utvide redskapsbua og. Statskog SF opplyser på telefon 29. januar 2021 at redskapsdelen må ha plass til to ordinære slåmaskiner, en større slåmaskin med tilhørende venderive, ryddesager, bensinkanner og en del verktøy som benyttes i forbindelse med slåtten.

Det nye bygget vil ha utvendige mål på 9,05 m x 4,10 m, i tillegg kommer en rampekonstruksjon i øst, hvorav 5 x 4,10m skal være redskapsdel og øvrig areal skal være overbygd inngangsparti og overnattingsdelen. Overnattingsdelen er 3,35 m x 4,1 m = 13,73 m².

Bilde 2 Plantegninger for omsøkt utvidelse.

Det nye bygget er planlagt å ha samme takvinkel og høyde som eksisterende bu, og hele bua skal kles med villmarkspanel som behandles med jernvitrol slik at det treverket får samme grå patina som gårdshusene ellers på Bredek. Det skal legges torv på taket (på sikt).

Det foreslås å settes inn to vinduer (ett som innfrir krav om rømningsvei) i oppholds-/overnattingsdelen, -ett vindu mot sør og ett mot nord. Det er også ønskelig med ett vindu i redskapsbudelen for å gi litt dagslys inn i rommet. Samtidig er det bra å bryte opp den relativt lange fasaden mot sør/ gården med to vinduer, med tanke på det estetiske.

Det er viktig at kulturlandskapet på Bredek, Inner-Bredek og Granneset blir holdt i hevd. For at slåttene og øvrig vedlikehold skal bli mest mulig hensiktsmessig i forhold til tidsbruk og at lagring av nødvendig utstyr skal fungere, søker Statskog SF om tillatelse til å utvide og endre bua som beskrevet.

Statskog SF kommer til å benytte seg av helikopter for å transportere inn materiell og utstyr, dersom de får tillatelse til å sette opp bua.

Grunnlaget for avgjørelsen

Bredek fjellgård ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana kommune. Saltfjellet-Svartisen ble vernet ved kongelig resolusjon 16. oktober 2020. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken.

Formålet med verneforskriften er å bevare et stort og sammenhengende naturområde med særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- a) et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige naturmangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi
- b) variasjonsbredden av naturtyper og landskap med nord-sørgrensen for en rekke arter
- c) et viktig økologisk funksjonsområde for fjellrev
- d) et variert og storslått landskap
- e) et av Norges største isbremmassiver, Svartisen, med avsmeltningsområder og glasielle løsmasseavsetninger
- f) deler av kjerneområdet for norske grotte- og karstforekomster med, med Pikhågan, Jordtullasystemet, Marmorslottet og Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- g) de viktige våtmarksområdene Krukkimyrene og Riebbievaggi
- h) et referanseområde for å følge utviklingen i naturen.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Gåsvatnan, Saltfjellet og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen, Fisktjønnå og Semska-Stødi naturreservater bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Det er forbudt å iverksette virksomhet og tiltak som kan endre naturmiljøet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygging og mindre utvidelse av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt, men forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger.

Forurensing og forsøpling er forbudt, samt lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

Søknaden er også vurdert etter naturmangfoldlovens § 8-12

Vurdering

I styresak 67/2013 behandlet Midtre Nordland nasjonalparkstyre en felles søknad fra Statskog Fjelltjenesten og Helgeland museum om tillatelse til å sette opp et driftsbygg (redskapsbu) med overnattingsdel på Bredek. Nasjonalparkstyret ga da tillatelse til å sette opp driftsbygget, men søknaden om å etablere et oppholds- / overnattingsrom ble avslått. Det ble begrunnet med at nødvendigheten og behov for å etablere en slik funksjon ikke var tilstrekkelig dokumentert og begrunnet.

I behandlinga av saken står det at «i lys av at søknaden må behandles som dispensasjonssak etter § 48 i nml. konkludert med at nødvendigheten av å bygge et bygg som dekker behovet for lagring av maskiner, verktøy og utstyr er tilstrekkelig utredet og begrunnet i søknaden. Det vurderes ikke å gjelde behovet for å tilrettelegge en del av bygget til overnatting og med den begrunnelsen avslås denne delen av søknaden. I og med at Bredek er en fjellgård med verneverdige bygninger i et nasjonalt verdifullt kulturlandskap forutsettes byggesaken omforent med Nordland fylkeskommune som kulturvernmyndighet. Nødvendige tillatelser må også innhentes fra kommune og grunneier. I en eventuell ny søknad bør det gjøres rede for bruken av eksisterende bygninger hvor det er tilrettelagt for overnatting på Granneset, Bredek og Inner Bredek og hvorfor behovene ikke kan dekkes opp innenfor eksisterende bygg. Overnattingsbehovene for egne ansatte i forbindelse med drift/vedlikehold og andre som bidrar i tilretteleggingen av aktiviteter på fjellgårdene bør konkretiseres. Når søknaden er utdypet og behovene nærmere begrunnet, vil styret kunne ta stilling til søknad om å tilrettelegge en overnattingsfunksjon i omsøkte driftsbygning».

Etter denne behandlinga i 2013 har Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark fått nye vernebestemmelser. Blant annet er det åpnet opp for denne typen anlegg. Den nye søknaden behandles etter forskriftens bestemmelser, og ikke etter den generelle unntakshjemmelen i naturmangfoldlovens § 48.

Sekretariatet har både i 2014, 2018 og 2019 vært på befaringsreise til Bredek, sammen med blant annet Statskog Fjelltjenesten, for å se på utfordringer knyttet til logistikken før, under og etter hogst. Det finnes overnattingsmuligheter både på Granneset og Inner-Bredek, som er to nærliggende fjellgårder i området. Granneset ligger 1,5 km unna Bredek og kan tenkes å være et alternativ til overnattingsplass, men da vil det gå bort litt tid hver dag til å gå mellom gårdene. Statskog presiserer at det også er snakk om oppholdsrom og en plass man kan ta pauser, spise, o.l. særlig i perioder der det kan være arrangementer på Bredekgården. Dersom de skal gå til Granneset for å ta nødvendige pauser vil det gå bort flere arbeidstimer hver dag. Inner-Bredek ligger noe nærmere, 1,2 km unna, men koia ved Inner-Bredek vurderes å være i såpass dårlig forfatning at det ikke kan pålegges noen å overnatte der i forbindelse

med oppdrag i området. I tillegg vil det også her gå bort tid til å forflytte seg mellom gårdene ved oppstart, avslutning og eventuelle pauser. Statskog presiserer at de har gått mange runder internt før de har søkt om tillatelse, da de har mange bygg som skal forvaltes og vedlikeholdes.

I tillegg til å etablere en funksjon med overnatting- og oppholdsrom, er det søkt om en utvidelse av oppbevaringsdelen. I dag står to slåmaskiner, en stor slåmaskin med venderive, ryddesager, drivstoffdunker – og annet verktøy oppbevart på stedet. Den gamle redskapsbua har for lita dør som kan ikke utvides pga. bærekonstruksjon, Denne er for smal til venderiva, og den står nå oppbevart ute under plast. En utvidelse av redskapsbua vurderes som hensiktsmessig for å få oppbevart nødvendig utstyr, samt muligheten for å gjøre reparasjoner, service og annet arbeid på maskinene.

Formålet med vernet av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare et stort sammenhengende naturområde med særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep. Fjellgårdene i Rana er i motsetning til dette et kulturpåvirket landskap, med mange bygg. Byggene regnes ikke som tyngre inngrep, og de fleste har en stor kulturmessig verdi. Særlig sett i sammenheng med hverandre. Fjellgårdene forteller også ei viktig historie om bruken av fjellene og folks bosetningsmønster i fjelldaler. Flere av byggene på fjellgårdene er vernet etter Statens kulturhistoriske eiendommer (SKE).

Statskog oppgir i søknaden at de ønsker å benytte jernvitrol, slik at bygget skal få lik farge som resten av byggene på Bredek. Jernvitrol er ikke regnet som en miljøfarlig kjemikalie, men sikkerhetsbladet sier at utslipp til vann og grunn må unngås. Jernvitrol har ingen effekt på byggets holdbarhet, men er kun et fargestoff som gir bygget gråfarge. Denne fargen oppnås uansett, det vil bare ta lengre tid uten behandling. Vi vurderer at nytten ikke veier opp for ulempene som et eventuelt utilsiktet utslipp kan medføre. Sekretariatet foreslår at styret setter vilkår om at jernvitrol ikke skal benyttes, men at bygget får sin naturlige farge over tid. Nasjonalparkstyret er da innforstått med at bygget ikke vil stå i stil med de øvrige byggene de kommende årene.

Naturverdiene på Bredek knyttes hovedsakelig til slåttemarkenes artsmangfold. Takket være jobben som Statskog og Statskog Fjelltjenesten har gjort i og rundt slåttemarkene, har flere av slåtteeengene blitt klassifisert som kategori A (høyeste verdi – nasjonalt viktig). Den eksisterende redskapsbua som står på Bredek i dag er plassert skjult i terrenget, men samtidig bygget i en tradisjonell stil, som gjør at den ikke påvirker «helhetsinntrykket» på fjellgården.

Sekretariatet vurderer at tiltaket ikke vil være i konflikt med formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Tiltaket vil forlenge levetiden på de gamle byggene, slik at de også i fremtiden kan være åpne for publikum. Bredek blir en sentral plass i besøksstrategien for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og man ønsker å legge til rette for at fjellgården(e) gir besøkende gode opplevelser. Vi tror at dette skjer best ved at redskap og utstyr får sin egen plass på gården, og at personell fra Fjelltjenesten har en plass å trekke seg unna.

Materiell og utstyr til bygningsarbeidet fraktes enklest med helikopter i forbindelse med annen flyging i området. Sekretariatet innstiller på at det kan benyttes helikopter. Bruk av helikopter vil påvirke allmennhetens mulighet til å oppleve uforstyrret friluftsliv i området, i den perioden helikopteret er i lufta. Fordelen med helikopter er at denne perioden vil være kortvarig og raskt forbi passerende. Vi vurderer derfor at helikopter er godt egnet til denne transporten.

Vurderinger etter §§ 8 -12:

Det foreligger flere rapporter om slåttemarka på Bredek. Tiltaket vil ikke påvirke naturmangfoldet i området. Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse når det gjelder bruken av jernvitrol. Sekretariatet vurderer også at det er viktig for fremtidig skjøtsel at forholdene for feltpersonellet bedres. En tillatelse til å utvide redskapsbua, samt anlegge oppholdsrom med overnatting kan da tenkes å bedre/opprettholde naturmangfoldet i området, også for fremtiden. Økosystemet i området tåler en utvidelse av redskapshuset. Hvor vidt det bør føres opp nye bygg på fjellgården, bør tas som egen vurdering. Utvidelsen av redskapshuset skal gjennomføres i en tradisjonell stil, slik at det ikke skiller seg nevneverdig ut fra resten av bygningsmassen på Bredek.

Konklusjon

Sekretariatet innstiller på at Statskog SF gis tillatelse til å utvide redskapsbua, samt benytte helikopter i forbindelse med innfrakt av materiell og utstyr.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum
Statskog Helgeland	Postboks 63 Sentrum
Helgeland Museum	
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- Miljødirektoratets veileder M106-2014: Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter
- Sommersel, G.-A. 2010: Bredek, Inner-Bredek, Stormdalsgården og Granneset i Rana kommune, Nordland fylke. Skjøtselplan. Ecofact rapport 47. 102 s.
- Sommersel, G.-A. og Johansen, K.S. 2017: Bredek, Inner-Bredek, Stormdalsgården og Granneset i Rana kommune, Nordland fylke. Oppdatering skjøtelsplan 2017. Ecofact rapport 542. 108 s.

Arkivsaksnr: 2019/7189-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 05.02.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	7/2021	12.02.2021

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om restaurering/gjennoppbygging av privat hytte i Tverrådalen - Torbjørn Emil Trondsen

Forslag til vedtak

Torbjørn Trondsen gis tillatelse til å rive og gjenoppbygge sin hytte i Tverrådalen i Beiarn i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark § 3 tredje ledd bokstav a) og h).

Tillatelsen gis med følgende vilkår:

- Hytta skal bygges i samsvar med søknad:
  - o Areal opp til 20 m² (5,6 m x 3,4 m)
  - o Males/behandles i nøytrale farger
  - o Opp til 2,8 m
  - o Kan plasseres på lecablokker
  - o Pipe skal være matt
  - o Plasseres på samme plass som eksisterende hytte
- Skogen rundt hytta må bevares. Det kan felles bjørk i umiddelbar nærhet. Gamle furuer skal stå.
- Den gamle hytta kan rives på stedet og ubehandlet trevirke kan brennes på stedet. Annet avfall skal fraktes ut av nasjonalparken.
- Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer behandles som egen søknad.
- Det skal sendes bilder til forvaltningsmyndigheten: fmnopost@statsforvalteren.no når tiltaket er ferdig.

Bakgrunn

Høsten 2019 ble sekretariatet kontaktet av Turid Trondsen, som ønsket å overføre sin private hytte i Tverrådalen til sin sønn. Før familien ville bruke tid og ressurser på en eiendomsoverdragelse ville hun sjekke ut mulighetene for å gjennomføre en omfattende restaurering av den gamle hytta.

Hytta ble først oppført i 1942 av hennes forfedre, og hun hadde eid hytta siden 1984. Hytta er på 9m² utvendig, men trenger en større restaurering da de nederste omfarene begynner å bli dårlig og ikke brukbar slik den er i dag. Hytta er ikke tatt og de klarer ikke å holde musene unna. Styret behandlet ikke dette som en søknad, men ga Turid Trondsen noen «signaler» slik at hun kunne ta stilling til om hun ville overføre hytta til sin sønn Torbjørn. Styrets vedtak i styresak 50/2019:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener at Turid Trondsen og sønn Torbjørn Trondsen bør se på mulighetene for å flytte hytta ut av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Om de likevel bestemmer seg for å ha hytte på eksisterende tomt kan det søkes om å sette opp ei ny tømmerhytte i samme stil og tømmerdimensjon i den størrelsesorden som hun skisserer i henvendelsen sin. Det må sendes inn en mer konkret søknad med plantegninger og skisser for den nye hytta når overdragelsen er fullført.

Skissert hytte bør ikke være større enn 20 m² dersom vurderingene som er gjort i denne saken skal være gjeldende

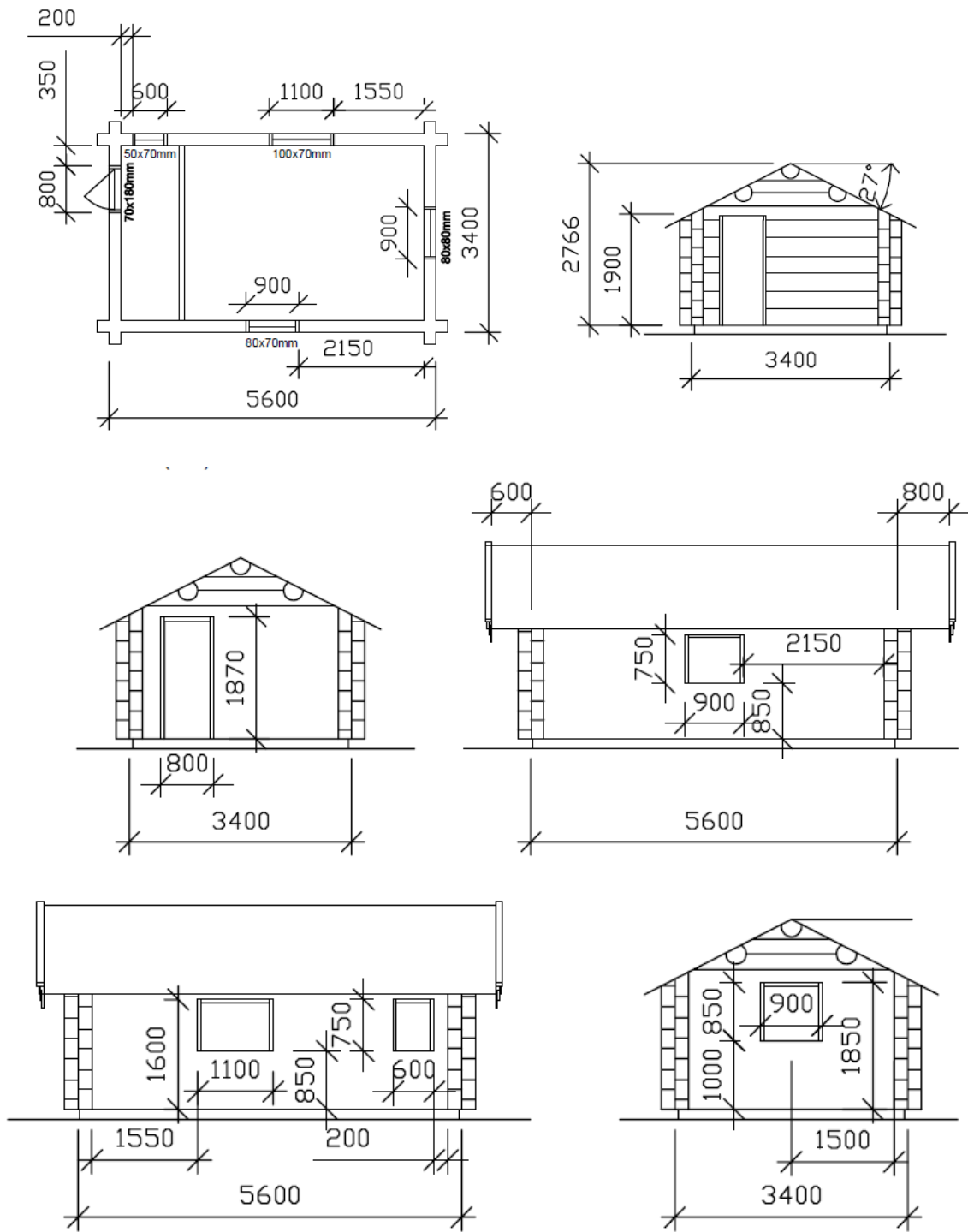
I epost datert 27. januar 2021 søker Torbjørn Emil Trondsen om tillatelse til oppføring av ny tømmerkoie i Tverrådalen. Hytta står på eiendom 71/1/4, like innenfor vernegrensa til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Turid har overført koia til Torbjørn, og han har sjekket muligheten for å flytte hytta ut av nasjonalparken. I søknaden opplyser han om at han ikke finner egnet sted med tilgang på vann sommer/vinter.

Nedenfor koia går Tverrelva inn i en klippe, som gjør det vanskelig å finne vann. Elven har høy hastighet, og det er vanskelig å finne vann. I tillegg vurderer han det farlig for barn å oppholde seg nært klipa.

Torbjørn søker om oppføring av ny koie på Tørrhompen, på samme sted som eksisterende hytte. Hytta ble plassert der av naturlige årsaker (snø/vind).

Han søker om å få sette opp ei koie på 19 m². Grunnmur i levastein for å få treverket opp fra bakken. Eksisterende koie er 3,46 m x 2,86 m, mens den nye han søker om har målene 5,6 m x 3,4 m. Det er også et mål om å benytte mest mulig fra den gamle hytta.

Byggtegninger:

Bilde 1 Eksisterende koie, halvveis dekket med snø

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 16. oktober 2020. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken. Formålet med Saltfjellet-Svartisen er å bevare et stort og sammenhengende naturområde med særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- A. et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige naturmangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi
- B. variasjonsbredden av naturtyper og landskap med nord-sørgrensen for en rekke arter
- C. et viktig økologisk funksjonsområde for fjellrev
- D. et variert og storslått landskap
- E. et av Norges største isbremmassiver, Svartisen, med avsmeltningsområder og glasiale løsmasseavsetninger
- F. deler av kjerneområdet for norske grotte- og karstforekomster med, med Pikhågan, Jordtullasystemet, Marmorslottet og Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- G. de viktige våtmarksområdene Krukkimyrene og Riebbievaggi
- H. et referanseområde for å følge utviklingen i naturen.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Gåsvatnan, Saltfjellet og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen, Fisktjønnna og Semska-Stødi naturreservater bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Det er forbudt å iverksette virksomhet og tiltak som kan endre naturmiljøet. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk, og mindre utvidelser av eksisterende bygninger.

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldlovens §§ 8-12

Vurdering

Sekretariatet har hele tiden ment at det beste for alle parter er å få flyttet hytten utenfor nasjonalparkgrensa. Hytta ligger 38 meter innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Torbjørn Emil Trondsen opplyser om at de ikke har klart å finne en egnet plassering utenfor nasjonalparken. Det er snakk om to beskjedne bygg, både det som eksisterer i dag, og det som er omsøkt på 19 m². Likevel vet vi av erfaring at det dukker opp nye ønsker og behov for fremtida: transport, uthus, platting og annen motorferdsel er typiske begrensninger som utbygger vil støte på. Sekretariatet har tidligere sagt at ei ny koie på 20 m² ikke vil gi noen negative effekter på verneverdiene i området.

I styresak 37/2019 behandlet Midtre Nordland nasjonalparkstyre en liknende sak i Røvassdalen i Rana, som etter sekretariatets syn er såpass lik at det blir vanskelig å skille disse. Naturverdiene i områdene er like, begge preges av gammel furuskog, begge koiene fremsto som slitte og klare for å saneres. Det er ingen kjente artsobservasjoner i nærheten til koiene, og begge ligger like innenfor vernegrensen. Det er også tidligere gitt liknende dispensasjoner. Joar Lillerødvann fikk i 1994 tillatelse til å rive sin hytte, og bygge den opp med større areal mot at den ble flyttet. Det er også en liknende sak fra Store Gåsvatn der ei hytte ble utvidet fra 20 m² til 30 m². Ut fra prinsipper om likebehandling mener sekretariatet at man vanskelig kan avslå søknaden fra Torbjørn Trondsen. Likevel må det gjøres ei konkret vurdering fra sak til sak. I denne saken finnes det presedens fra før, og sekretariatet mener at det ikke er fare for nye presedensvirkninger.

Hytta ligger rett innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Tverrådalen i Beiarn kommune. Dalen fremstår som urørt, og økosystemet må regnes som inntakt. Det er likevel ikke registrert noen sårbare arter eller naturtyper i området, og siden det er snakk om å erstatte eksisterende bygg vil det heller ikke føre til økt bebyggelse i området. Det er registrert kulturminner i området, men alle er i såpass avstand til hytta at de ikke kan påvirkes av at den gamle bygge erstattes med ei ny.

Den største påvirkningen en slik opprusting, vil nok kunne knyttes til reindriftas kalvingsland. Økt tilstedeværelse på hytta i Tverrådalen vil kunne føre til mer folk i området i april-mai. Siden det er snakk om å erstatte et eksisterende bygg mener sekretariatet at påvirkningen ikke nødvendigvis direkte påvirker kalvingsområdene til reindrifta. Alternativet til å erstatte koia med ny tømring kunne vært å vedlikeholde den som er der i dag, til en mer oppgradert standard. Dette kunne tiltakshaver gjort uten tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Effekten for reindrifta ville vært den samme, og det er tilstedeværelse på hytta som er det største problemet ikke selve hyttebygget. Da det kun er snakk om en liten koie på 20 m² vil det neppe føre til at

hyttas bruk endrer seg i så stor grad at det skaper vansker for reindrifta. Vi vurderer at tiltaket ikke påvirker det samiske naturgrunnet i området.

Dersom koia ikke rustes opp vil den på kort sikt kunne regnes som avfall, og det vil få forvaltningsmessige utfordringer å rydde opp etter denne. En laftet hytte vil se bedre ut enn ei rønne, og

Vurderinger etter naturmangfoldlovens §§ 8-12:

Det er gjennomført flere kartlegginger i området de senere årene i forbindelse med revisjon av nasjonalparken. Det er ikke registrert noen viktige områder for naturmangfold. Siden det er snakk om å erstatte et eksisterende bygg, og ikke nye hytter, har vi nok kunnskap om området til å innstille på et positivt svar. Hytta skal tømres, og den vil gli fint inn i landskapet. Koia må males/beises/behandles slik at den får en nøytral farge, slik at den ikke blir ruvende. Naturmangfoldet vil ikke få noen økt belastning som følge av ny hytte.

Konklusjon

Sekretariatet innstiller på at Torbjørn Emil Trondsen skal gis tillatelse til å erstatte sin private hytte i Tverrådalen, med ei ny hytte som omsøkt.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Styresak 37/2019

Styresak 50/2019

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	8/2021	12.02.2021

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om riving og gjenoppbygging av uthus ved Simlehaugen i Stormdalen - Saltfjellet reinbeitedistrikt

Forslag til vedtak

Saltfjellet reinbeitedistrikt v. Per Thomas Kuhmunen gis tillatelse til å rive og gjenoppbygge uthuset ved sin hytte i Stormdalen i Rana kommune i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3 tredje ledd bokstav g) og h).

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Det nye uthuset kan bygges etter egne ønsker, oppad begrenset til 12 m² som oppgitt i søknad
- Det gamle uthuset kan rives på stedet, men avfall må fraktes ut. Ubehandlet trevirke kan brennes på stedet.
- Det kan benyttes helikopter for innflyging av materiell og utstyr, samt uttransport av avfall.

Bakgrunn

I brev datert 18. januar 2021 søker Per Thomas Kuhmunen på vegne av Saltfjellet reinbeitedistrikt om tillatelse til riving og gjenoppbygging av uthus ved Simlehaugen i Stormdalen. Her er søknaden i sin helhet: «Saltfjellet reinbeitedistrikt har i dag 1 hytte og 1 mindre uthus beliggende i overkant av 2 km nordvest for Simlehaugen. Bygningene ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Uthuset er i så dårlig forfatning, at det ikke lenger tjener sin hensikt. Vi har behov for å ha et uthus i området, og søker derfor om tillatelse til å rive det eksisterende uthuset og bygge opp igjen en tilsvarende bygning med tillegg av en utedo. Uthuset er på ca 10-12 m²».

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 16. oktober 2020. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken. Formålet med forskriften er å bevare et stort og sammenhengende naturområde med særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- A. et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige naturmangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper, landskap og geologi
- B. variasjonsbredden av naturtyper og landskap med nord-sørgrensen for en rekke arter
- C. et viktig økologisk funksjonsområde for fjellrev
- D. et variert og storslått landskap
- E. et av Norges største isbremmassiver, Svartisen, med avsmeltningsområder og glasiale løsmasseavsetninger
- F. deler av kjerneområdet for norske grotte- og karstforekomster med, med Pikhågan, Jordtullasystemet, Marmorslottet og Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- G. de viktige våtmarksområdene Krukkimyrene og Riebbievaggi
- H. et referanseområde for å følge utviklingen i naturen.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Gåsvatnan, Saltfjellet og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen, Fisktjønnna og Semska-Stødi naturreservater bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Det er forbudt å iverksette virksomhet og tiltak som kan endre naturmiljøet.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- g) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift eller landbruksdrift
- h) riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk

Vurdering

Sekretariatet mener at riving av et gammelt uthus for å bygge opp et nytt ikke vil påvirke verneverdiene i området. Det vil være positivt for reindriften, og det vil bedre boforholdene og reindriftenes tilstedeværelse inne i Stormdalen.

Det nye uthuset skal føres opp i tilsvarende størrelse som det som står der i dag. Sekretariatet er glade for at reinbeitedistriktet søker om slike tiltak.

Konklusjon

Sekretariatet innstiller på at Saltfjellet reinbeitedistrikt skal gis tillatelse til å rive og gjenoppbygge uthuset ved sin hytte i Stormdalen.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter.

Arkivsaksnr: 2021/895-0

Saksbehandler: Oskar Nyheim Pettersen

Dato: 28.01.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	9/2021	12.02.2021

Saltfjellet landskapsvernområde, Junkerdal og Rago nasjonalpark - rydding av skog og opprusting av riksgrensen Norge - Sverige - Läntmateriet – 2021-2024

Forslag til vedtak

Lantmäteriet gis dispensasjon fra vernebestemmelsene i Saltfjellet landskapsvernområde, Junkerdal nasjonalpark og Rago nasjonalpark til å gjennomføre nødvendig skogrydding langs riksgrensen, nødvendig opprusting, vedlikehold og flytting av grensemarkeringer samt eventuell oppføring av nye grensemerker i perioden 2021-2024. Det kan benyttes nødvendig motordrevet verktøy til oppgavene. Dispensasjon gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Transporten i forbindelse med arbeidene skal skje på svensk side av grensen.
- Inngrep i terrenget, med tanke på skogrydding og grensemerking skal skje så skånsomt som mulig med tanke på forstyrrelser av vilt og skader på vegetasjon.
- I de periodene det arbeides og det er rein inne i områdene skal Saltfjellet Reinbeitedistrikt (Saltfjellet landskapsvernområde) ved Per Thomas Kuhmunen (46628243), Balvatn reinbeitedistrikt (Junkerdal nasjonalpark) ved Kristine Blind Helland (95746347) og Doukta reinbeitedistrikt (Rago nasjonalpark) ved Mats Pavall (99251200) kontaktes før arbeidet tar til. Dette for avklaring av hvilke hensyn som må utvises med tanke på beitende dyr.

Dispensasjonen fritar ikke tiltakshaver fra å innhente andre nødvendige tillatelser etter andre lovverk.

Bakgrunn

Det vises til e-post med søknad av 21. desember 2020.

Riksgrensen mellom Norge og Sverige skal ettersees. Dette arbeidet gjøres på oppdrag fra den svenske og norske stat. Oppgaven er tillagt Statens kartverk (Norge) og Lantmäteriet (Sverige). Svenske myndigheter har ansvaret for grenseettersyn fra grenserøys 185B (Jämtland) nordover til tretriksøysa. Arbeidet skal utføres i perioden 2020-2024.

Ettersyn av riksgrensen innebærer at grenselinja skal ryddes for vegetasjon som er høyere enn 0,5 m i grensegaten som er 5 m bred. Grensa er merket med ulike grensemarkeringer (riksrøys, utliggere (mindre steinrøys) og skilter). Alle grensemarkeringer skal ettersees, måles inn, og ved behov restaureres og males opp. Om et grensemerke ikke fyller sin funksjon kan det bli aktuelt å flytte det. I helt spesielle tilfeller kan det bli aktuelt å sette opp nye grensemarkeringer. Arbeidet vil bli gjennomført i mai-september.

Andre har gitt Lantmäteriet tillatelse til merking av riksgrensa innenfor Øvre Dividal nasjonalpark med tilsvarende ordlyd og vilkår som i forvalters innstilling over.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det omsøkte vedlikeholdet av eksisterende grensemarkeringer er tillatt uten særskilt tillatelse i Saltfjellet landskapsvernområde og Junkerdal nasjonalpark. Det er tillatt med «vedlikehold av eksisterende stier, løypetraseer, skilt, bruer bygninger og andre innretninger. Som vedlikehold anses nødvendige tiltak for å opprettholde nåværende eller tidligere standard...» (Saltfjellet landskapsvernområde) og bestemmelsene er ikke til hinder for: «vedlikehold av stier, bruer, skilt og liknende i henhold til forvaltningsplan». Selv om omsøkte vedlikehold ikke er nevnt i gjeldene forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark, anser vi tiltakene for å falle inn under betegnelsen «og lignende» i forskriften. Lignende formuleringer er derimot ikke å finne i verneforskriftene for Rago nasjonalpark slik at dette må behandles etter naturmangfoldloven § 48.

Alle verneforskriftene freder vegetasjonen, både levende og død fra skade og ødeleggelse, men med noe ulike formuleringer. Det finnes ingen unntakshjemler i noen av forskriftene for å rydde grenselinjen for skog, slik at søknaden må behandles etter naturmangfoldloven § 48 i alle verneområdene på dette området. Det samme gjelder for eventuell flytting og oppføring av nye grensemarkeringer. Dette er derfor behandlet etter naturmangfoldloven § 48 i alle verneområdene.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jfr. naturmangfoldloven § 48.

Vurdering

Verneforskriftene for Saltfjellet Landskapsvernområde og Junkerdal nasjonalpark er ikke til hinder for det omsøkte vedlikehold av allerede eksisterende grensemarkeringer. Vedlikehold av grensemarkeringer i Rago nasjonalpark vil også ha minimal påvirkning på landskapet ettersom dette er snakk om vedlikehold av allerede eksisterende grensemarkeringer.

Flytting og oppføring av nye grensemarkeringer i alle verneområdene kan være med på å endre landskapets karakter. Etter nærmere samtale vil dette bare være snakk om helt spesielle tilfeller hvor dagens grensemarkering ikke oppfyller sin funksjon, eller har andre åpenbare svakheter. Ettersom dette bare vil være snakk om meget få grensemarkeringer anser vi ikke dette for å være i strid med verneformål eller komme i konflikt med verneformålet. En synlig

grensegate med godt vedlikeholdet grensemarkeringer vil dessuten lette arbeidet for de som skal drive oppsyn og grenseoverskridende reindrift/arbeid i grensetraktene.

Arbeidene med å fjerne vegetasjon lavere enn 0,5 meter i en 5 meters bredde i grensegata vil naturligvis være inngripende for vegetasjonen i det aktuelle området. Verneområdenes grense mot Sverige går i all hovedsak i snaufjellsterreng, slik at det bare i unntakstilfeller vil være nødvendig med slik rydding. Skogryddingen i de tilfellene det er nødvendig anses imidlertid ikke for å være omfattende nok til at det strider mot verneformål eller kan påvirke verneverdier i nevneverdig grad. Forstyrrelser på dyr og fugler i yngletiden kan unngås, dersom tiltaket gjennomføres så seint på sommeren at man unngår yngletiden. Det er ikke satt vilkår om at arbeidene skal begynne etter en viss dato fordi vi tror dette vil begrense seg naturlig med tanke at disse områdene ikke tiner frem før langt utpå sommeren. Det er satt vilkår om at reinbeitedistriktene skal kontaktes i forkant av arbeidet for å unngå forstyrrelser på rein som måtte befinne seg i området.

Vedlikehold av riksgrensen er nødvendig av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser, og et arbeid som utføres med jevne mellomrom av ansvarlige myndigheter i Norge og Sverige. Det forventes derfor at aktiviteten gjennomføres så hensynsfullt som mulig, og at det tas hensyn til andre menneskers ferdsel, dyreliv, vegetasjon og reindrift i området. Med tanke på at dette er å anse som en vesentlig samfunnsinteresse vil terskelen for å innvilge denne typen søknader være lav.

Det er ikke fare for at andre kan søke om tillatelse på samme grunnlag og skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet, jfr. naturmangfoldlovens § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning.

Kunnskapsgrunnlaget for gjennomføring av overvåkingen er god, og tilfredsstillende naturmangfoldlovens § 8. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse i denne saken.

Vedlikehold av riksgrensens grenserøyser, og grensegate gjennomføres på samme måte som tidligere. Aktiviteten gjennomføres til fots og med ryddesag og/eller motorsag, og vurderes til å være en miljøforsvarlig metode, jf. Naturmangfoldloven § 12.

På grunnlag av det som er nevnt ovenfor mener forvaltningsmyndigheten at søknaden tilfredsstillende naturmangfoldloven § 48 krav til å gi dispensasjon fra et vernevedtak og at søknaden kan innvilges.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	10/2021	12.02.2021

Gåsvatnan landskapsvernområde - Søknad om tillatelse til å preparere treningsløye og renn for trekkhunder - Salten trekkhundklubb v. Richard Diset

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre avslår søknaden fra Salten trekkhundklubb om bruk av snøskuter til preparering av treningsløyper i Hávvamåhke i Gåsvatnan landskapsvernområde. Midtre Nordland nasjonalparkstyre ønsker ikke å legge til rette for en aktivitet som skaper store utfordringer for reindriften. Sekretariatet gis i oppdrag å utrede mulighetene for en slik treningsløype i fremtiden, gjennom dialog med reindriften og Salten trekkhundklubb.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er i prinsippet positive til et hundeløp over Skjevlfjell, viss et slikt løp vil kunne arrangeres slik at det ikke er til stort hinder for reindriften, både med hensyn til vær og beiter. Sekretariatet følger dette opp videre i dialogen med reindriften og trekkhundklubben.

Verneforskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde regulerer ikke hundekjøring eller organisert ferdsel, men både motorferdsel i forbindelse med preparering av treningsløyper og større arrangementer trenger tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

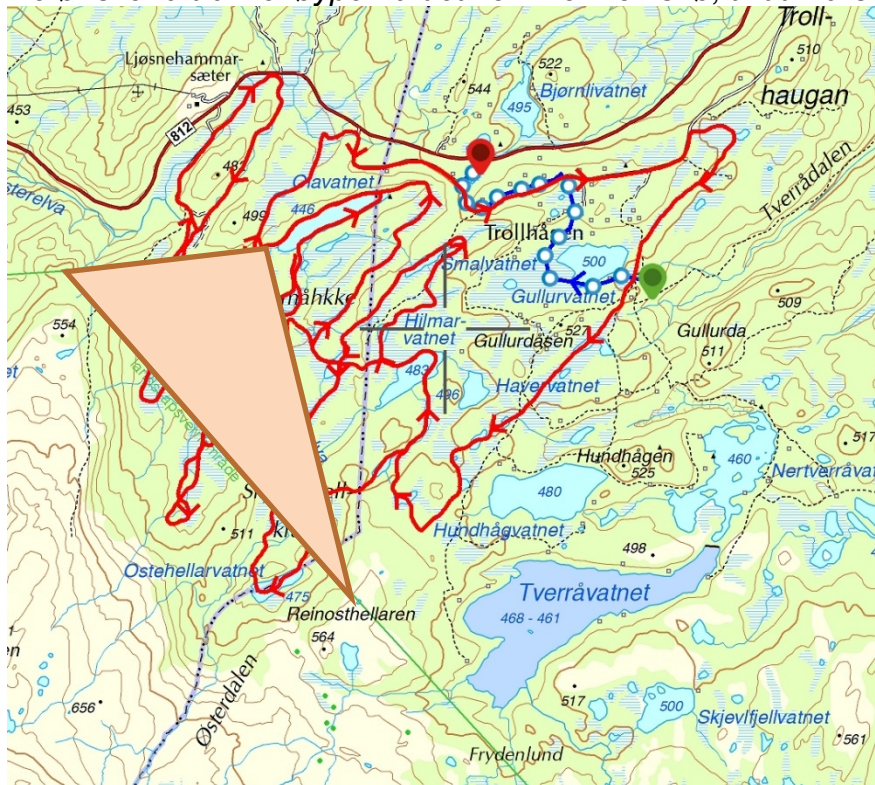
Bakgrunn

I epost datert 25. januar 2021 har Salten trekkhundklubb, ved Richard Diset, søkt om tillatelse til å trække/slådde trekkhundløype, og mulighet for å rydde trase for kvist og kratt samt en annen bjørk.

Løypa skal merkes og det skal legges til rette for at Salten trekkhundklubb har en fast løype å trene i.

Salten trekkhundklubb har brukt dette området over år, men som et resultat av utvidelsen av Gåsvatnan landskapsvernområde mot Havvamåhke har det havnet innenfor vernegrensene.

De ønsker å trække løype fra det kommer nok snø, til ut mars.

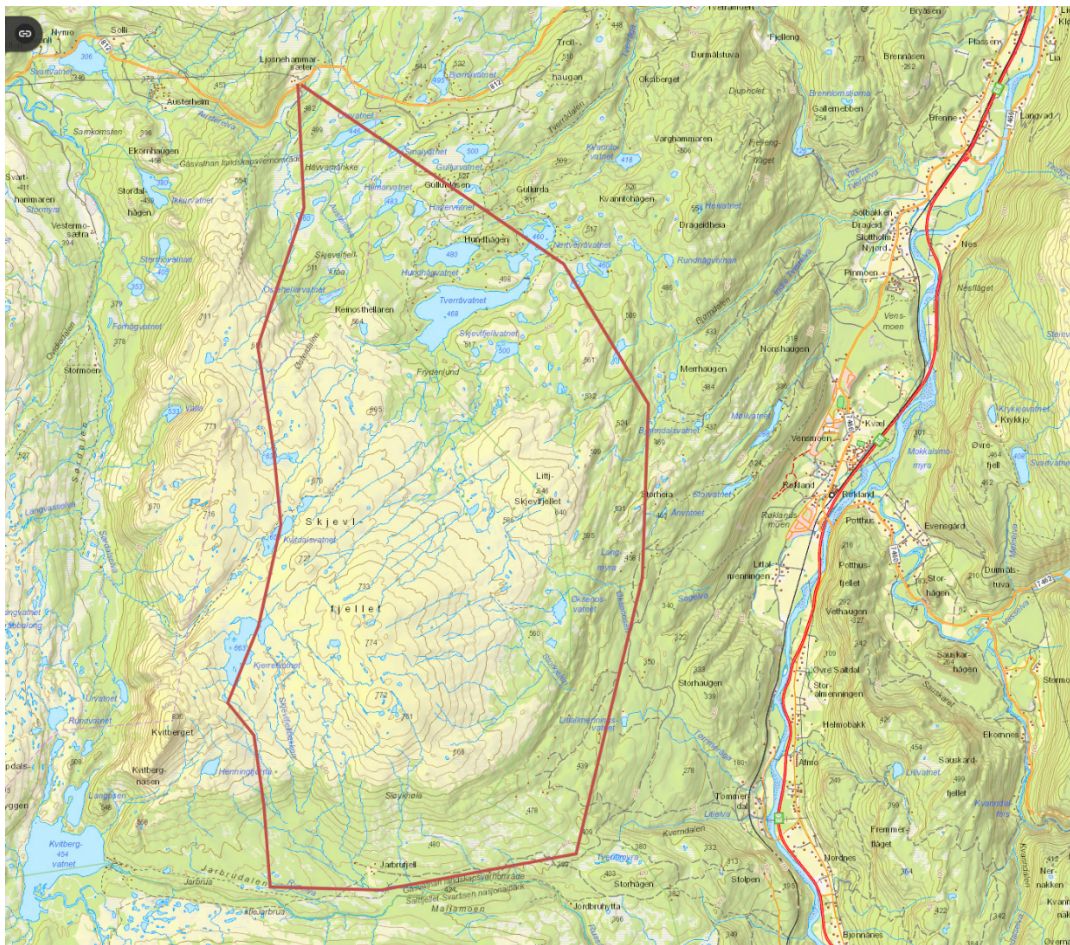
Bilde 1 Kart over treningsområdet til Salten trekkhundklubb. Det oransje feltet viser utvidelsen av Gåsvatnan landskapsvernområde. Den grønne streken viser den gamle vernegrensene før utvidelsen.

Salten trekkhundklubb søker også om muligheten til å trække ei løype over Skjeivfjell, for å kunne arrangere hundeløp, en gang i året. Uka før hundeløpet må løypa trækkes hard ved bruk av snøskutere. Fra før trækker Saltdal kommune skiløype i området med snøskuter.

Et slikt løp kan være viktig for Salten trekkhundklubb. Et slikt løp kan virke som kvalifisering til Finnmarksløpet. Derfor er det ikke aktuelt å arrangere det etter uke 10.

Traseen er ikke inntegnet i søknaden, men beskrives: «Fra Ljøsenhammern over Skjeivfjell til Kvitbergvatn, rundt Røklandsfjellet og tilbake til Ljøsenhammeren». De viser i søknaden til at et slikt løp må arrangeres i samråd med reindrift, grunneiere og kommune.

Bilde 2 Omtrentlig kart over trase for hundeløpet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Gåsvatnan landskapsvernområde ble vernet ved kongelig resolusjon 16. oktober 2020. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for landskapsvernområdet.

Formålet med Gåsvatnan er å ta vare på et natur- og kulturlandskap av økologisk og opplevelsesmessig verdi, som Jarbudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen og Fisktjønna naturreservater bidra til å bevare et stort, sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen og landskapet gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Det forbudt å iverksette tiltak som alene eller sammen med andre tiltak kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Det er likevel tillatt med vedlikehold av stier, skiløyper, skilt, bruer, bygninger, anlegg og innretninger. Som vedlikehold anses nødvendige tiltak for å opprettholde nåværende eller tidligere standard. Vi vurderer at Salten trekkhundklubb ikke trenger tillatelse til å vedlikeholde treningsløypene sine.

Større arrangementer kan kun gjennomføres med tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, men forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppkjøring og merking av skiløyper. Vi vurderer at treningsløyper i det her tilfellet kan sidestilles med oppkjøring av skiløyper.

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldlovens §§ 8 - 12

Vurdering treningsløype Håvvamåhkke

Gåsvatnan landskapsvernområde ble først vernet i 1989, men etter revisjon vernet på nytt i 2020. Som utgangspunkt skulle denne verneplanprosessen oppdatere gamle forskrifter etter nye forskriftsmaler. I forbindelse med verneplanarbeidet ble det gjennomført kartlegginger i de eksisterende verneområdene, og Fylkesmannen vurderte at naturverdiene var så store at det var et behov for å innlemme Håvvamåhkke i Gåsvatnan landskapsvernområde.

Under høringa ble berørte parter eksplisitt komme med innspill på utvidelsen i Håvvamåhkke. Kun Saltfjellet reinbeitedistrikt var imot denne utvidelsen da de har gjerder og anlegg innenfor det som ble foreslått innlemmet i Gåsvatnan. Det er presisert i kongelig resolusjon at bevaring av det samiske naturgrunnlaget er en del av formålet med vernet, og at dette sikrer området mot større tekniske inngrep som mineralutvinning.

Salten trekkhundklubb kom ikke med noen uttalelser til denne utvidelsen, men det viser seg nå i ettertid at utvidelsesområdet har blitt benyttet til trening. Ved å etablere faste treningsløyper får man konsentrert trekkhundmiljøet i et område. I nærheten er det også etablert en reiselivsbedrift «Ljøsenhammeren Sæterkafè og Opplevelser» som blant annet tilbyr hundesledeturer. Ved å etablere et miljø ved Ljøsenhammeren blir det flere hundekjørere å ta av, og tilbudet om hundesledeturer kan utvides. I så måte kan en slik treningsløype bidra til lokal verdiskaping i området. For å etablere en treningsløype som hundekjørere vil komme til å benytte seg av, må Salten trekkhundklubb ha mulighet til å trække en fast trase, slik at de får en såle å kjøre på. Langs denne traseen må det ryddes for kvist og kratt, slik at store hundespann klarer å manøvrere seg langs løypa.

Håvvamåhkke har store naturverdier, noe som var årsaken til at området ble innlemmet i landskapsvernområdet. Stort sett hele utvidelsesområdet består av naturtypen rikmyr, hvor deler av myra har fått verdien «svært viktig». Verdibegrunnelse: «Stort og økologisk helhetlig skog-, myr- og våtmarksområde med elementer av flere prioriterte naturtyper, inkludert truede typer som kalkskog og ekstremrikmyr. Dette sammen med liten negativ påvirkningsgrad gjør at området anses som svært viktig». Dette er truede naturtyper som igjen huser mange sjeldne

arter. Dette er i all hovedsak av planter og fugler. Hele området har stor betydning for myr- og våtmarkstilknyttet fuglefauna.

Hundekjøring skjer på snødekt mark, og vil derfor ikke være noen stor trussel for de kartlagte verneverdiene i området. De botaniske verdiene er dekt av snø, og det rike våtmarksfuglelivet ankommer ikke Håvvamåhke før snøen begynner å slippe taket. Salten trekkhundklubb sier at treningsløypene vil bli brukt ut mars. På denne tiden er det normalt store mengder snø i dette området. Derfor vil hverken planter eller fugleliv bli påvirket av treningsløypene. Salten trekkhundklubb skriver at de ønsker å rydde kratt og busk. Verneverdiene knyttes først og fremst til karplanter. Vi anser det som uproblematisk for verneverdiene at trekkhundklubben rydder noen gater med kratt. Ut fra oversendt kart ser det ut som de primært følger myrdragene, og at det ikke er snakk om lange strekker, men heller ut og inn på myrene.

Det må benyttes snøskuter til å trække løypene. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt, men det åpnes opp for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til å trække opp og merke skiløyper. Saltdal kommune har over mange år trakkert skiløype opp på Skjevlfjell, til Go'høla. Man kunne tenke seg at trekkhundklubben kunne brukt samme løype, men man kan og se for seg et stort konfliktnivå dersom trekkhundene trækker opp de nypreparerte skiløypene. Dersom hundeløypene blir populære og mye brukt, vil behovet for å trække såle bli mindre. Med tanke på de store verneverdiene knyttet til botanikk bør det være rikelig med snø før en slik såle trækkes.

I forbindelse med revisjon av verneområdene på Saltfjellet ble Saltfjellet landskapsvernområde definert som biotopvernområde for fjellrev. Dette betyr at ferdselsformer som kan forstyrre fjellrev eller dens livsbetingelser må ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Sekretariatet hadde 25. november 2020 et møte med Statens naturoppsyn og Statskog Fjelltjenesten for å diskutere hvilke ferdselsformer som forstyrrer fjellrev eller den livsbetingelser. Hundekjøring ble av alle parter vurdert som en ferdselsform som potensielt kan gjøre dette. Hundekjørere får derfor begrenset adgang til å drive sin hobby/virksomhet i Saltfjellet landskapsvernområde. Sekretariatet mener at dette kan være relevant for den totale vurderinga av saken.

Vurderinger hundeløp over Skjevlfjellet

Salten trekkhundklubb sjekker også muligheten til å arrangere et hundeløp med utgangspunkt i Ljøsenhammeren (se bilde 2). Et slikt løp kan på sikt bli et kvalifiseringsløp til Finnmarksløpet, noe som kan gi større lokal deltakelse fra Salten. Finnmarksløpet starter alltid lørdag i uke 10, noe som betyr at hundeløpet over Skjevlfjellet må foregå relativt tidlig på vinteren. Utgangspunktet for løpet går gjennom samme startområdet som treningsløypene beskrevet i vurderingen ovenfor.

Selve Skjevlfjellet er også et botanisk rikt område, med store naturverdier knyttet til kalkrikt fjell. Ei forutsetning for et slikt hundeløp må være at bakken er såpass snødekt at det ikke er fare for å skade botaniske verdier i området. Den største utfordringa knyttet til et slikt løp er å arrangere dette uten at det går på bekostning av det samiske naturgrunnlaget.

Reindrift

Sekretariatet har vært i kontakt med Saltfjellet reinbeitedistrikt. De har hatt store utfordringer knyttet til det økende hundemiljøet på Ljøsenhammeren. En

reindriftsutøver har selv sittet på Svartvassheia (nord for Ljøsenhammeren) og sett rein på trekk sørover snu ved Ljøsenhammeren og dratt nordover opp på Botnheia, som følge av hundeuiling ved Geitsætra. Reinens eneste trekk mellom Saltfjellet og Skjerstadhalvøya går over Håvvamåhkke (se bilde 3). Når det oppholder seg mange hunder ved Ljøsenhammeren blir dette en barriere for reinen. Den vil ikke trekke mellom Skjerstad og Saltfjellet. Det er særlig uling ved påseling og avseling, samt føring som skaper de største utfordringene. Dette byr på store utfordringer for reindriften, og for to år siden måtte de fysisk samle og flytte reinen forbi Ljøsenhammeren for å få den videre mot kalvingslandet.

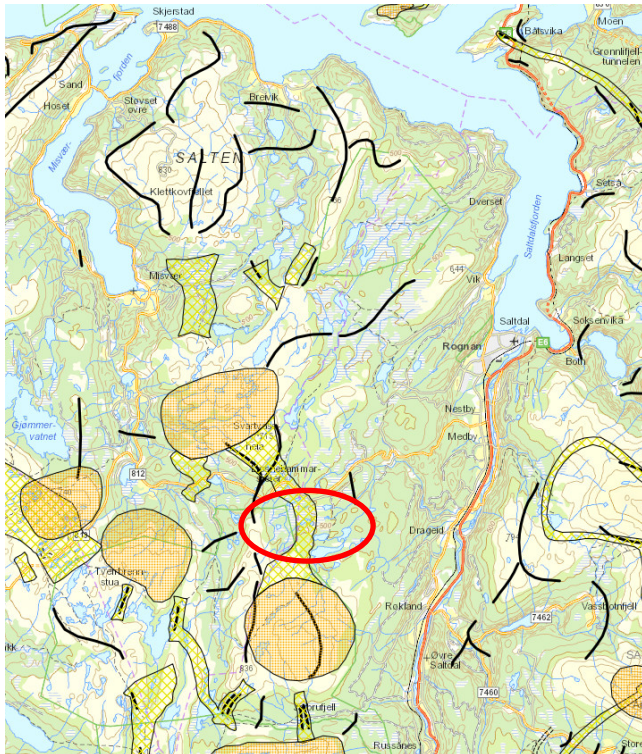
Skjerstadhalvøya er først og fremst et vinterbeite, og i år med mye nedising er dette beiter som fort låses av is. I disse årene utgjør ikke hundekjørerne på Ljøsenhammeren noe problem for reindriften. Da de ikke beiter i dette området.

Reineierne frakter rein til Skjerstad som beiter seg sørover til Saltfjellet og kalvingsområder. Dersom det står simler med kalv nord for Ljøsenhammeren kan de ende opp med å kalve i Svartvassheia, Botnheia eller Nydalsheia. Hvis reinen da ikke rekker å komme seg sørover til merkegjerdene kan kalven gå umerket gjennom sommeren, og ende opp med å bli «umerket». Kalven tilfaller da felleskassa til distriktet. Om en reineier i området har flere kalver som ikke blir merket vil han påføres store økonomiske tap.

Aktiviteten hundekjøring er ikke søknadspliktig i Gåsvatnan landskapsvernområde. Det er heller ikke organisert ferdsel. Nasjonalparkstyret kan derfor ikke «hindre» aktiviteten. Styret kan likevel si nei til å preparere løyper med snøskuter (tilrettelegge), for økt hundekjøring innen landskapsvernområde. Dette viser at styret tar problemene på alvor, og at man må prøve å finne gode løsninger for begge parter fremfor å si ja til søknaden på dette tidspunktet. Salten trekkhundklubb kan fortsatt preparere løyper utenfor Gåsvatnan landskapsvernområde (hvis de får disp. fra Saltdal kommune), og de kan kjøre med hundespenn innen landskapsvernområdet, men da i upreparerte løyper. Sekretariatet har tatt kontakt med administrasjon til Saltdal kommune for å få innsyn i kommunale tillatelser til preparering av løype. Vi har ikke kunne oppdrive slike tillatelser. Sekretariatet mener at de opplysningene som Saltfjellet reinbeitedistrikt er såpass vesentlige at de tillegges stor vekt i innstillinga.

Større arrangementer må ha tillatelse fra verneforskriften. Et hundeløp vil kunne gå under denne bestemmelsen dersom det er et visst omfang på arrangementet. Med hensyn til reindrift vil et slikt arrangement være til stor forstyrrelse / skade / negativ påvirkning. Likevel er dette en enkelthendelse som kan skje en helg i løpet av vinteren (før uke 10). Et slikt løp kan anpasses reindriftenes beitemønster, vær og snøforhold, slik at det ikke blir problematisk for rein eller øvrige verneverdier. Det er uansett en stor forutsetning her om at man har god dialog og spiller med åpne kort om når og hvordan dette skal arrangeres, og at man gjør en grundig evaluering i etterkant. En evaluering bør i så fall se på eventuelle trasevalg, tidspunkt, antall deltakere, eller om løpet ikke bør arrangeres mer eller flyttes til andre områder.

Bilde 3 Reindriftskart. Gule felt og svarte streker viser trekk og flyttveier. Treningsområdet til Salten trekkhundklubb, rød sirkel, ligger midt i det eneste naturlige trekket mellom Saltfjellet og Skjerstadhalvøya.

Konklusjon

Verneforskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde regulerer ikke hundekjøring eller organisert ferdsel, men både motorferdsel i forbindelse med preparering av treningsløyper og større arrangementer trenger tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Sekretariatet foreslår at Midtre Nordland nasjonalparkstyre avslår søknaden fra Salten trekkhundklubb om bruk av snøskuter til preparering av treningsløyper i Håvvamåhke i Gåsvatnan landskapsvernområde. Midtre Nordland nasjonalparkstyre bør ikke legge til rette for en aktivitet som kan skape store utfordringer for reindrifta. Sekretariatet gis i oppdrag å utrede mulighetene for en slik treningsløype i fremtiden, gjennom dialog med reindrifta og Salten trekkhundklubb.

Sekretariatet foreslår også at Midtre Nordland nasjonalparkstyre bør være positive til et hundeløp over Skjevlfjell, forutsatt at et slikt løp vil kunne arrangeres slik at det ikke er til stort hinder for reindrifta. Sekretariatet følger dette opp videre i dialogen med reindrift og trekkhundklubben.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:
 SALTEN TREKKHUNDKLUBB
 Saltdal kommune
 Bodø kommune

c/o Richard Diset Tverråveien 47
 Kirkegt. 23
 Postboks 319

Statsforvalteren i Nordland
Statskog SF
Statskog Fjelltjenesten avd. Mo
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas
Kuhmunen

Postboks 1405
Postboks 63 Sentrum
Postboks 63 Sentrum
Saltfjellveien 2086

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Miljødirektoratets veileder M106-2014: Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	11/2021	12.02.2021

Tiltaksmidler 2021 - Omprioritering av tiltaksmidler

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre bytter plass på prosjekt 24: Bygging av H-bjelkebro over Låggejåhkå i Junkerdal nasjonalpark med prosjekt 7: Utfrakt av søppel med helikopter fra Sjunkhatten nasjonalpark.

I tillegg hentes 15 000,- fra kloppleggingsprosjekt, prosjekt 9 til bygging av H-bjelkebro

Bakgrunn og vurdering

I styresak 60/2020 vedtok Midtre Nordland nasjonalparkstyre sin søknad om tiltaksmidler for 2021. Nasjonalparkstyret søkte om til sammen 5 127 000,- til tiltak.

Søknaden var ferdig behandlet 1. februar 2021. Midtre Nordland nasjonalparkstyre fikk 2 500 000,- fra «fremmede treslag»-prosjektet og 1 500 000,- til øvrige prosjekter. Dette er en totalramme som er større enn tidligere.

Sekretariatet har gjennomgått tiltakslista og sett gjennom hva styret får midler til for kommende år:

1. Bidrag til innfallsport Lakshol – Sørfold kommune
2. Bidrag til brøyting av vei Ner-Skaiti – Saltdal kommune
3. Uttak av fremmede treslag Håla – Sætervatnet – Fauske kommune
4. Uttak av fremmede treslag i Junkerdalsura – Saltdal kommune
5. Utfrakt av søppel i Sjunkhatten – Bodø kommune

6. Ikke fyr den gamle fur – informasjon og tilrettelegging av bålplasser – Sørfold og Saltdal kommuner
7. Itte trø i graset – Klopplegging – innkjøp av kloppmateriell til senere utplassering
8. Slåttemark Bredek – Rana kommune
9. Utrede ny sti og hengebru over Storskogelva – Sørfold kommune
10. Informasjonsrom Balvatn – tilskudd til informasjonssamarbeid – Saltdal kommune
11. Avfallshåndtering informasjonstavler Saltfjellet-Svartisen
12. Ny stige på Ragorunden – Sørfold kommune
13. Tilrettelegging rundturløypa Bredek – Rana kommune
14. Informasjonsplakater etter ny merkevare Rago – Sørfold kommune
15. Hovedinnfallsport Sjunkahtten – Heia – Bodø kommune
16. Mulighetsstudie «Utsiktspunkt Junkerdalsura» - Saltdal kommune

Sekretariatet prioriterte rekkefølgen basert på Miljødirektoratets strategi og vår egen prioritering. Med en feiltakelse kom «Bygging av H-bjelke-bro over Låggejåhkå» så langt ned på lista at prosjektet ikke fikk tiltaksmidler for inneværende år. Sulitjelma & omegn turistforening er klar til å starte opp prosjektet, og ønsker å få startet med dette allerede i år. Brua blir en viktig infrastruktur på Nordlandsruta og dersom det ikke blir satt av tiltaksmidler i år er det ikke sikkert at SOT får anledning til å realisere den.

Sekretariatet foreslår at dette prosjektet prioriteres høyere og at utfrakt av søppel prioriteres lavere. Da skulle det mangle 15 000,- til å realisere brua. Sekretariatet foreslår at disse midlene tas fra «itte trø i graset»-prosjektet.

Utover dette har vi ikke noen forslag til endringer.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	12/2021	12.02.2021

Dypen naturreservat - Utkast til besøksstrategi

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar utkast til forenklet besøksstrategi til orientering.

Bakgrunn

Utkast til besøksstrategi for Dypen naturreservat ble sendt ut til styret 5. februar. Sekretariatet foreslår å lage en forenklet besøksstrategi for Dypen, i likhet med Stor-Graddis og Junkerdalsura naturreservat. Dypen naturreservat ble først vernet som barskogreservat etter naturvernloven 21. desember 2000. Etter revisjon av forskrifter ble Dypen vernet på nytt etter naturmangfoldloven 16. oktober 2020.

Formålet med vernet er å bevare et område som inneholder en bestemt type natur i form av en relativt lite påvirket forekomst av furuskog med dens typiske plante- og dyreliv, og som har betydelige forekomster av tørrgadd og læger.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle disse. Naturreservatet anses som velegnet til å øke sin verneverdi

Det er den gamle furuskogen som uten tvil er den største verneverdien i Dypen naturreservat. Naturverdiene knyttet til denne furuskogen er unike på landsbasis. Det er særlig den store mengden død ved som er sjelden, noe som trekkes frem i Selv om man kan se spor etter hogst i stort sett hele naturreservatet har dette skjedd med ulik intensitet, i ulike områder, men ikke mer intensivt enn at skogen kan karakteriseres som naturskog. Det er en lokalitet med gammel, velutviklet sandfururskog helt sør i Dypen, noe som er sjeldent på landsbasis. Det er til og med et avgrenset område i naturreservatet som har karakterer som genuin urskog, med svært mange gamle trær som er opp mot 500-600 år gamle. I dette området kan man ikke finne spor etter hogst. Selv om det er et relativt lite område, vektlegges det likevel tungt i verdisetningen av den gamle furuskogen.

På grunn av de store verdiene knyttet til den gammelskogen, er det restriktive bestemmelser knyttet til bålbrekking i Dypen naturreservat. Det er kun tillatt å brenne bål med medbrakt brensel på snødekt mark eller på faste, merkede bålplasser med medbrakt eller utplassert brensel. Bålbrekking ansees per i dag for å være den største trusselen mot verneformålet. Både med tanke på fare for skogsbrann, men også at død ved benyttes til bålved (tyri).

Dypen er et lett tilgjengelig naturreservat. Fra parkeringa ved E6 er det 70 meter inn i naturreservatet. I umiddelbar nærhet ligger også Lønsdal hotell (ikke i drift per 27. jan 2021), DNT sin åpne hytte Lønsstua og Lønsdal jernbanestasjon. I Lønsdal-området ligger det også rundt 200 private hytter, og hyttefolket benytter seg i stor grad av området. Nordlandsruta går også gjennom Dypen naturreservat. For å komme til Dypen må man krysse Lønselva. Nedenfor hotellet og Lønsstua er det hengebro, og de aller fleste bruker denne veien inn og ut av Dypen. Tidligere var det stokkebru over Viskisbekken. Denne ble tatt av flom i 2010. Det har kommet innspill om å bygge opp igjen denne stokkebrua. Om vinteren legger det seg ofte is på elva, og man kan komme seg inn i naturreservatet fra mange ulike hold.

Målet med denne besøksstrategien er å beskrive hvordan man best kan ivareta de sårbare natur- og verneverdiene i Dypen naturreservat samtidig som man legger til rette for at de besøkende skal få en god opplevelse av naturreservatet. Den største utfordringen i Dypen er skade og ødeleggelse på den gamle furuskogen, i forbindelse med vedsanking, bålbrekking og treklating. Det er etablert én bålplass i Dypen ved stien langs Lønselva, og vi ser på muligheten for å etablere én til langs T-merket sti. De siste årene er det kjørt ut bålved til den etablerte bålplassen i håp om at besøkende benytter seg av denne.

Dypen er et naturreservat, som med sin nærhet til hotell, jernbane og E6 egner seg som utgangspunkt for naturveiledning/naturguiding og formidling om gammel furuskog, læger, gadd, sopp, insekter og de økologiske prosessene som hører til en slik naturkvalitet. I tillegg er det naturtyper som er relativt robuste mot økt besøk, gitt at man klarer å håndtere bålbrekkinga i området. naturkartlegginger fra Dypen. Furuskogen i Dypen regnes som en av de mest verdifulle gamle furuskogene i Nordland.

Momenter til diskusjon:

- 1. Bør stakkbrua over Vikisbekken i naturreservatet nordgrense gjenoppbygges?**
- 2. Bør man tillate mer tilrettelegging på stien til Dypendronninga?**
- 3. Hvor langt skal man strekke seg for å etablere en til bålplass ved T-merket-sti?**
- 4. Bør man jobbe politisk for å gi en sikrere tilgang til naturreservatet når ny E6 blir lagt forbi området?**
- 5. Hvordan unngå stor utfart i vintre der det går mye rein i Dypen?**
- 6. Hvordan stiller det «nye» styret seg til Nordlandsruta som går tvers gjennom flere av styrets sine områder (Saltfjellet-Svartisen og Junkerdal NP, Saltfjellet LVO, Stor-Graddis og Dypen NR).**

ST 13/2021 Eventuelt